

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 60

Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/414 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4
- Madde Gerekçeleri5

• 2/338 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı8
- Katılma Yazısı9
- Genel Gerekçesi9
- Madde Gerekçeleri10
- Metni14

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu20

• Muhalefet Şerhleri.....29

• Tasarı Metni64

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....64

• Hükümetin Teklif Ettiği Metne Ekli Liste78

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

22/12/2015

Sayı: 31853594-101-1211-4132

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 21/12/2015 tarihinde kararlaştırılan “Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/414)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Savunma Komisyonu Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda Anayasal, kanuni ve kurumsal düzeyde yapılan reformlarla ülkemizin demokratik düzeyi ve refah seviyesi artmıştır. Temel hak ve hürriyetler alanını genişleten, sosyal yapıyı ve ekonomiyi güçlendiren, bürokrasiyi azaltan ve her alanda insanların gündelik hayatını kolaylaştıran bu reformlardaki temel hareket noktası, daha adil, güçlü ve demokratik bir Türkiye ideali olmuştur.

Geçmişten kalan birçok kronik soruna neşter vurulmuş, hantal bir ekonomi ve devlet yapısından üretimi esas alan, dinamik ve rekabetçi bir ekonomi ile daha etkin ve hızlı bir kamu idaresine geçilmiştir. Böylece uzun seneler çözilemeyen birçok temel sorun çözüme kavuşturulmuştur. Hiç kuşkusuz, sosyal, ekonomik ve siyasi reformlar, süreklilik arz eden bir yönetimi gerektirir.

Vatandaşlarımızın refah ve huzurunu, beklenti ve talepleri istikametinde daha da artırmak ve bütün vatandaşlarımızı memnun ve mutlu edecek şekilde toplumsal adaletin sağlanmasını temin etmek, hiç kuşkusuz yeni düzenlemeler gerektirmektedir.

Bu Tasarı, 64 üncü Hükümet Programında ve 2016 Yılı Eylem Planında yer verilen hususlardan genel olarak üç aylık dönemde gerçekleştirilmesi öngörülen konuların hayata geçirilmesi için gerekli düzenlemeleri ihtiva etmektedir.

Bu kapsamda;

- Askeri öğrenciler ile er ve erbaşların harçlıklarının yükseltilmesi,
 - Yurtdışında yaşayan vatandaşlardan alınan askerlik bedelinin düşürülmesi,
 - Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının vatandaşlara dağıtımına başlanması,
- hususlarına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Tasarı ile ayrıca; mevzuatta yer alan 31/12/2015 tarihinde sona eren bazı uygulamaların süresinin uzatılmasına, sözleşmeli erbaş ve erlerin maaşlarının diğer kamu görevlilerinde olduğu gibi memur maaş katsayıları ile hesaplanmasına, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılacak öğretmen atamalarında kullanılmak üzere kadro ihdas edilmesine ve kamu payı % 50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin Sayıştayca denetlenme esaslarının belirlenmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; yurt dışında doğup büyüyen veya kanuni rüşt yaşından önce kendi isteği dışında anne veya babası ile birlikte yurt dışına giden ve uzunca süredir yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye'deki askerlik hizmetini yerine getirmiş olmaları için ödemeleri gereken 6.000 Avro veya karşılığı konvertibl döviz miktarını ödemede yaşadıkları zorlukların önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile; daha önceden dövizle askerlik hizmetine başvurmuş ve müracaat tarihindeki mevzuata uygun olarak ödeme yükümlülüğüne başlamışlar ile ödemelerini tamamlamış yükümlülerin, askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılma ve geri ödeme esasları belirlenmektedir.

Madde 3- Madde ile; er ve erbaşların harçlıklarının hesaplanmasında esas alınan ve halen uygulanmakta olan gösterge rakamlarının yüzde 100 oranında artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile; 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli Değerli Kağıtlar Tablosunda, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda yapılan değişikliğe paralel olarak doğum, değiştirme ve kayıp hallerinde alınan kimlik kartı bedellerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile; 500 sayılı Kıbrıs'a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanun kapsamında yer alan er ve erbaşların harçlıklarının hesaplanmasında esas alınan ve halen uygulanmakta olan gösterge rakamlarının yüzde 100 oranında artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile; askeri öğrencilerin harçlıklarının hesaplanmasında esas alınan ve halen uygulanmakta olan gösterge rakamlarının yüzde 100 oranında artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 7- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 30 uncu maddesinde öğretim üyelerinin çalışma yaş haddi altmışyedi yaş olarak belirlenmiştir. Anılan Kanunun geçici 55 inci maddesinde ise söz konusu yaş sınırı 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı, 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı kanunlarla kurulan Devlet üniversitelerinde görev alan öğretim üyeleri açısından 31/12/2015 tarihine kadar yetmişiki yaşın doldurulduğu tarih olarak belirlenmiştir. Söz konusu Kanunun uygulama süresi Aralık ayı sonu itibarıyla sona erecektir. Madde ile kapsama dahil üniversiteler için getirilen uygulama süresinin uzatılması amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile; nitelikli sertifika kullanımına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Madde 9- Madde ile; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde bulunan tanımlar gözden geçirilerek ifadeler güncellenmekte, 5490 sayılı Kanuna biyolojik veri tanımı eklenmektedir.

Madde 10- Madde ile; aile kütüklerinde yer alacak bilgilere biyometrik veri ilave edilmekte ve bu verinin sadece elektronik ortamda tutulması öngörülmektedir.

Madde 11- Madde ile; yeni kimlik kartının uygulamaya konulmasıyla 5490 sayılı Kanunda yer alan “nüfus cüzdanı” ibareleri “kimlik kartı” şeklinde değiştirilerek terim birliği sağlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile; 5490 sayılı Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 13- Madde ile; 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi, 28/7/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yüksek Planlama Kurulunun 11/7/2006 tarihli ve 2006/38 No’lu Kararı ile Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 46 No’lu Eylem uyarınca Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının, vatandaşa ait nüfus bilgilerinin, kartın üzerindeki yongaya güvenli bir şekilde kaydedilmesi ve bu işlemten sonra yetkisiz kimseler tarafından yeniden üretilmesini ya da bilgilerin değiştirilmesini imkânsız hale getirecek şekilde tasarlanması, temini, basımı, dağıtımı ve teslim yöntemi, üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemin belirlenmesini, muhasebe yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı gözönünde tutularak uluslararası aile cüzdanının en fazla kaç adedinin bedelinin sonradan ödenmek üzere ve müteakiben ne kadarının peşin para karşılığında verileceği ve bedellerinin tahsilini de kapsayacak kimlik kartı ile ilgili işlemlere yönelik olarak yeniden düzenlenmektedir.

Madde 14- Madde ile; Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak cüzdan talep belgesi ibareleri talep belgesi şeklinde, nüfus cüzdanı ibareleri de kimlik kartı şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 15- Madde ile; gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarlarının altı aydan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasına ilişkin düzenlemenin işlerliği kalmadığından yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile; nüfus cüzdanlarını kaybedenler ile doğum olayını süresi içinde bildirmeyenlere uygulanan idarî para cezasına son verilmektedir. Bu nedenle uygulama alanı kalmayan maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

İdarî para cezaları, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi gereğince her takvim yılı başında Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır. Bu düzenleme ile adres bildirimlerini süresi içinde yerine getirmeyenlere uygulanan idarî para cezası 480 Türk Lirasından 80 Türk Lirasına, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara uygulanan idarî para cezası ise 963 Türk Lirasından 500 Türk Lirasına indirilmektedir.

Madde 17- Madde ile; diğer kanunlarda yer alan nüfus cüzdanı ve hüviyet cüzdanı gibi ibarelere yapılan atıfların tamamının Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına yapılmış sayılacağı düzenlenmektedir.

Madde 18- Kimlik kartlarının dağıtılması pilot uygulama ile başlayacağından ve uygulama sonuçlarına göre genel uygulamaya geçileceğinden bu aşamada madde ile; mevcut nüfus cüzdanlarının verilmesi uygulamasının sürdürülmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 19- Madde ile; aylık Hazine gelir-gider dengesinin gözetilmesi amacıyla yönelik olarak, merkezi yönetim bütçe gelirlerinde önemli bir paya sahip olan özel tüketim vergisi ile mükellefi sınırlı sayıda olan banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile malî tatil nedeniyle beyanname verme süreleri uzamış olan vergilerin aynı ay içerisinde Hazine hesaplarına intikalinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca Maliye Bakanına malî tatil kapsamını vergi türleri veya beyanname ve bildirimler itibarıyla sınırlama yetkisi verilmiştir.

Madde 20- Madde ile; Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin 4/12/2014 tarihli ve E: 2013/114, K: 2014/184 sayılı iptal Kararı üzerine, kamu payı %50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uyarınca yapılan bağımsız denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporlarının Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştayın, kendisine sunulan bağımsız denetim raporları üzerinden değerlendirme yaparak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 21- 6111 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin yürürlüğe girmesi ile bölgeler ve iller arasında adil olmayan uygulamalar ortadan kaldırılmış, yatırımların önündeki en önemli engeller arasında yer alan yüksek kira bedellerinde düşme sağlanmış ve kiraya verilme işlemleri daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama sonucunda kiralama işlemlerine, web tabanlı bir program ile düzenli ve standart uygulama getirilmiştir. Madde ile; sektörde yaşanması muhtemel sorunların önlenmesi amacıyla söz konusu düzenlemenin süresi uzatılmaktadır.

Madde 22- Madde ile; sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının yükseköğrenim öğrencilerine burs verilmesi amacıyla gerçek ve tüzel kişilerden şartlı bağış almalarına ilişkin süre 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Madde 23- Türk Silahlı Kuvvetlerinde 6191 sayılı Kanun hükümleri uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilen erbaş ve erler, memur ve diğer kamu görevlileri gibi sosyal güvenlik yönünden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olmalarına rağmen maaşları, brüt asgari ücret esas alınarak belirlenmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilen subay, astsubay ve uzman erbaşlar da dahil kamu görevlilerinin mali hakları memur aylık katsayıları esas alınarak düzenlenmiştir. Madde ile; tüm kamu görevlilerinin mali haklarında yapılan artışlar konusunda uygulama birliğinin sağlanması ve mali hakların kurum içi hiyerarşik yapıya uyumunun muhafaza edilebilmesi bakımından söz konusu personelin mali haklarının da memur aylık katsayısının esas alınmak suretiyle belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 24- 6552 sayılı Kanunun 11 inci maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ek 8 inci madde eklenmiş olup bu madde; 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında gerçekleştirilecek personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, ihale öncesi ilgili kurumlardan uygun görüş alınmasını ve personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları ile ilgili sözleşmelerinin uygulanması sürecinde yer alan görevlilerin sorumlulukları ve bunlar hakkındaki idari yaptırımları düzenlemektedir. Maddenin üçüncü fıkrası, görevlilerin sorumlulukları ve idari yaptırımlar ile ilgili hükümleri içermektedir. Bu fıkranın yürürlük tarihi 6645 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile 31/12/2015 olarak belirlenmiştir. Madde ile, bahse konu fıkranın yürürlük tarihinin 30/6/2016 şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 25- Madde ile; 12.500 adet öğretmen kadrosunun ihdas edilmesi öngörülmektedir.

Madde 26- Yürürlük maddesidir.

Madde 27- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.
Gereğini arz ederiz.

<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Bülent Turan</i>	<i>Hatice Dudu Özkal</i>
Isparta	Çanakkale	Afyonkarahisar
<i>Ahmet Gündoğdu</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Ankara	Bartın	Bursa
<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Zekeriya Birkan</i>	<i>Ayhan Gider</i>
Bursa	Bursa	Çanakkale
<i>Sebahattin Karakelle</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>	<i>Cihan Pektaş</i>
Erzincan	Gaziantep	Gümüşhane
<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>	<i>Orhan Karasayar</i>	<i>Fatma Benli</i>
Hatay	Hatay	İstanbul
<i>Hasan Turan</i>	<i>Hulusi Şentürk</i>	<i>Hurşit Yıldırım</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
<i>Markar Eseyan</i>	<i>Osman Boyraz</i>	<i>Nursel Reyhanlioğlu</i>
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
<i>Mehmet Demir</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Abdullah Ağralı</i>
Kırıkkale	Kırıkkale	Konya
<i>Ahmet Sorgun</i>	<i>Hüsnüye Erdoğan</i>	<i>Leyla Şahin Usta</i>
Konya	Konya	Konya
<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Ahmet Tan</i>	<i>İshak Gazel</i>
Konya	Kütahya	Kütahya
<i>Metin Gündoğdu</i>	<i>Oktay Çanak</i>	<i>Ahmet Demircan</i>
Ordu	Ordu	Samsun
<i>Zeyid Aslan</i>	<i>Ayşe Sula Köseoğlu</i>	<i>Fikri Demirel</i>
Tokat	Trabzon	Yalova
	<i>Yusuf Başer</i>	
	Yozgat	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/338 esas numaralı Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

Faruk Özlü

Düzce

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/338)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Savunma Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda Anayasal, kanuni ve kurumsal düzeyde yapılan reformlarla ülkemizin demokratik düzeyi ve refah seviyesi artmıştır. Temel hak ve hürriyetler alanını genişleten, sosyal yapıyı ve ekonomiyi güçlendiren, bürokrasiyi azaltan ve her alanda insanların gündelik hayatını kolaylaştıran bu reformlardaki temel hareket noktası, daha adil, güçlü ve demokratik bir Türkiye ideali olmuştur.

Geçmişten kalan birçok kronik soruna neşter vurulmuş, hantal bir ekonomi ve devlet yapısından üretimi esas alan, dinamik ve rekabetçi bir ekonomi ile daha etkin ve hızlı bir kamu idaresine geçilmiştir. Böylece uzun seneler çözilemeyen birçok temel sorun çözüme kavuşturulmuştur. Hiç kuşkusuz, sosyal, ekonomik ve siyasi reformlar, süreklilik arz eden bir yönetimi gerektirir.

Vatandaşlarımızın refah ve huzurunu, beklenti ve talepleri istikametinde daha da artırmak ve bütün vatandaşlarımızı memnun ve mutlu edecek şekilde toplumsal adaletin sağlanmasını temin etmek, hiç kuşkusuz yeni düzenlemeler gerektirmektedir.

Bu Teklifte, 64 üncü Hükümet Programında ve 2016 Yılı Eylem Planında yer verilen hususlardan genel olarak üç aylık dönemde gerçekleştirilmesi öngörülen konuların hayata geçirilmesi için gerekli düzenlemeleri ihtiva etmektedir.

Bu kapsamda;

- Yurtdışında yaşayan vatandaşlardan alınan askerlik bedelinin düşürülmesi,
 - Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının vatandaşlara dağıtımına başlanması,
- hususlarına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklifle ile ayrıca, Maden Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu ile 5510 sayılı Kanunu gibi bazı kanunlarda düzenleme yapılmakta, Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin Sayıştay'ca denetlenme esaslarının belirlenmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; yurt dışında doğup büyüyen veya kanuni rüşt yaşından önce kendi isteği dışında anne veya babası ile birlikte yurt dışına giden ve uzunca süredir yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye’deki askerlik hizmetini yerine getirmiş olmaları için ödemeleri gereken 6.000 Avro veya karşılığı konvertibl döviz miktarını ödemede yaşadıkları zorlukların önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile; daha önceden dövizle askerlik hizmetine başvurmuş ve müracaat tarihindeki mevzuata uygun olarak ödeme yükümlülüğüne başlamışlar ile ödemelerini tamamlamış yükümlülerin, askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılma ve geri ödeme esasları belirlenmektedir.

Madde 3- Madde ile; 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli Değerli Kağıtlar Tablosunda, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda yapılan değişikliğe paralel olarak doğum, değiştirme ve kayıp hallerinde alınan kimlik kartı bedellerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4- 926 sayılı Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi ve 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıktaki 28, 29 ve 30’uncu hizmet yıllarını dolduran personelden, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunanlara belirlenen miktar kadar ikramiye ödenmesine ilişkin hususlar belirlenmiştir.

Madde 5- Yeraltı Kömür sektöründe faaliyet gösteren işletmelere, 4857 sayılı İş Kanununun 41. maddesi ile fazla çalışma ücreti, 53. madde ile yıllık izinlerin artırılması, 63. madde ile de çalışma süresinin 45 saatten 37,5 saate düşürülmesi, benzer şekilde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile 3213 sayılı Maden Kanununa eklenen ek 9 uncu maddesi ile yeraltı madenlerinde çalışanların ücreti 2 asgari ücretten az olamaz şartı getirilmiş, bu düzenlemeler sonucu işletmelere ek ilave maliyet artışı olmuştur.

Kamuda meydana gelen bu maliyet artışları Şubat 2015 de yapılan düzenleme ile Maden Kanunun Geçici 29. Maddesi ile karşılanmış ancak bu maddede ile özel sektörün maliyet artışları dikkate alınmamıştır. Dolayısı ile kamu ile birlikte özel sektörün de maliyet artışlarını dikkate alacak ve sektörün yaşamasına ve gelişmesine imkân sağlayacak yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

MİGEM’in kayıtlarına göre Türkiye’de 2014 yılı başında yer altı kömür işletmesi olarak faaliyet gösteren toplam 186 işletme bulunmaktadır. Bunlardan 16 tanesi kamu kurum ve kuruluşlarına ait, 170 tanesi şahısları adına üretim yapan ve Anadolu’nun değişik yerlerine dağılmış yeraltı kömür işletmelerinden oluşmaktadır.

2013 yılı sonu itibarıyla yeraltı kömür işletmesi yapan; kamuya ait 16 işletmede yaklaşık 28 milyon ton, 170 özel sektör firması yaklaşık 2,3 milyon ton kömür üretimi gerçekleştirilmiştir.

2014 yılı Soma kazası öncesinde yeraltı kömür işletmelerinde 23.826’sı kamuda, 11.472’si özel sektörde olmak üzere toplam 35.298 işçi çalışmaktaydı.

Soma kazası sonrası Şubat 2015’de 3213 sayılı maden kanunun Geçici 29 Maddesiyle yapılan düzenleme ile 23.826 işçi çalıştıran 16 kamu işletmelerinin mağduriyetinin giderilmesi öngörülmüş ise de, Anadolu’nun değişik yerlerine dağılmış 11.472 işçi çalıştıran özel sektöre ait 170 yeraltı kömür işletmesi madde kapsamına alınmamıştır.

Bu durum devletin yeraltı kömür işletmelerini desteklemesi açısından kamu özel ayırımında özel işletmeler aleyhine bir durum oluşturmuştur. Yeraltında çalışan işçiye ödenen ücretin asgari ücretin iki katına çıkartılması, 2016 yılı itibari ile asgari ücretlere ilave % 30 zam gelmesi nedeni ile özel sektör işletmeleri faaliyetlerini sürdüremez duruma gelmişlerdir.

2014 yılı başı itibari ile 170 özel sektör şirketi faaliyetlerini yürütürken, Soma kaza sonrası 117 tanesi yapılan düzenlemeler ve denetimler sonrası faaliyetlerini durdurmuştur. Özellikle istihdamı sağlayan küçük ölçekli bu firmaların durması ile 2,3 milyon tonluk üretim yaklaşık % 37 azalarak 1,4 milyon tona gerilemiştir.

Benzer şekilde hızlı işçi çıkartmaları güdeme gelmiş, 2014 yılı başında 11.472 olan işçi sayısı 2014 yılı sonu itibari 6121’e düşmüştür. 2016 yılında asgari ücrete % 30 zam gelmesi ile şirketlerin işçi çıkartma ve sektörden çekilmeleri hızlanacaktır.

Enerjiye en yoğun ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde, yerli kaynaklardan kömür üreten firmaların piyasadan çekilmesi ithal kömüre bağımlılığımızı arttıracaktır.

Yapılan düzenleme ile daha önce maliyet artışları karşılanması düşünülen kamunun yanında, özel sektörün de maliyet artışları karşılanmış olacak, sonuçta ise tüm yeraltı kömür işletmelerinin yaşaması, gelişmesi, istihdamın artması sağlanacak ve ülkemizin ithal kömüre bağımlılığı azaltılması mümkün olacaktır.

Mevcut Geçici 29. maddesi ile sektördeki istihdamın % 79’unu oluşturan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının maliyet artışları karşılanırken, sektörde istihdamın % 21’ini oluşturan şahısları adına üretim yapan işletmelerin maliyet artışları da karşılanmış olacaktır.

Madde 6- Madde ile; nitelikli sertifika kullanımına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Madde 7- Madde ile; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde bulunan tanımlar gözden geçirilerek ifadeler güncellenmekte, 5490 sayılı Kanuna biyometrik veri tanımı eklenmektedir.

Madde 8- Madde ile; aile kütüklerinde yer alacak bilgilere biyometrik veri ilave edilmekte ve bu verinin sadece elektronik ortamda tutulması öngörülmektedir.

Madde 9- Madde ile; yeni kimlik kartının uygulamaya konulmasıyla 5490 sayılı Kanunda yer alan “nüfus cüzdanı” ibareleri “kimlik kartı” şeklinde değiştirilerek terim birliği sağlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile; 5490 sayılı Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 11- Madde ile; 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi, 28/7/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yüksek Planlama Kurulunun 11/7/2006 tarihli ve 2006/38 No’lu Kararı ile Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 46 No’lu Eylem uyarınca Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının, vatandaşa ait nüfus bilgilerinin, kartın üzerindeki yongaya güvenli bir şekilde kaydedilmesi ve bu işlemten sonra yetkisiz kimseler tarafından yeniden üretilmesini ya da bilgilerin değiştirilmesini imkânsız hale getirecek şekilde tasarlanması, temini, basımı, dağıtımı ve teslim yöntemi, üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemin belirlenmesini, muhasebe yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı gözönünde tutularak uluslararası aile cüzdanının en fazla kaç adedinin bedelinin sonradan ödenmek üzere ve müteakiben ne kadarının peşin para karşılığında verileceği ve bedellerinin tahsilini de kapsayacak kimlik kartı ile ilgili işlemlere yönelik olarak yeniden düzenlenmektedir.

Madde 12- Madde ile; Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak cüzdan talep belgesi ibareleri talep belgesi şeklinde, nüfus cüzdanı ibareleri de kimlik kartı şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 13- Madde ile; gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarlarının altı aydan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasına ilişkin düzenlemenin işlerliği kalmadığından yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 14- Madde ile; nüfus cüzdanlarını kaybedenler ile doğum olayını süresi içinde bildirmeyenlere uygulanan idarî para cezasına son verilmektedir. Bu nedenle uygulama alanı kalmayan maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

İdarî para cezaları, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi gereğince her takvim yılı başında Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır. Bu düzenleme ile adres bildirimlerini süresi içinde yerine getirmeyenlere uygulanan idarî para cezası 480 Türk Lirasından 80 Türk Lirasına, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara uygulanan idarî para cezası ise 963 Türk Lirasından 500 Türk Lirasına indirilmektedir.

Madde 15- Madde ile; diğer kanunlarda yer alan nüfus cüzdanı ve hüviyet cüzdanı gibi ibarelere yapılan atıfların tamamının Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına yapılmış sayılacağı düzenlenmektedir.

Madde 16- Kimlik kartlarının dağıtılması pilot uygulama ile başlayacağından ve uygulama sonuçlarına göre genel uygulamaya geçileceğinden bu aşamada madde ile; mevcut nüfus cüzdanlarının verilmesi uygulamasının sürdürülmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 17- Madde ile işverenlerin rekabet gücünün artırılması ve kayıtlı istihdamın teşviki, asgari ücretle çalışanların yoğunlukta olduğu küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile; aylık Hazine gelir-gider dengesinin gözetilmesi amacına yönelik olarak, merkezi yönetim bütçe gelirlerinde önemli bir paya sahip olan özel tüketim vergisi ile mükellefi sınırlı sayıda olan banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile malî

tatil nedeniyle beyanname verme süreleri uzamış olan vergilerin aynı ay içerisinde Hazine hesaplarına intikalinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca Maliye Bakanına malî tatil kapsamını vergi türleri veya beyanname ve bildirimler itibarıyla sınırlama yetkisi verilmiştir.

Madde 19- Madde ile; Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin 4/12/2014 tarihli ve E: 2013/114, K: 2014/184 sayılı iptal Kararı üzerine, kamu payı % 50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlerin Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uyarınca yapılan bağımsız denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporlarının Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştayın, kendisine sunulan bağımsız denetim raporları üzerinden değerlendirme yaparak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 20- Yürürlük maddesidir.

Madde 21- Yürütme maddesidir.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ VE ADALET VE KALKINMA PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ BÜLENT TURAN İLE
35 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/338)

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 10- Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı bulundukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

b) Başvurusu sırasında bulunulan yaştan en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak.”

MADDE 2-1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizli askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 10 uncu maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez.”

MADDE 3- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. a) Nüfus cüzdanları	8
b) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
c) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
d) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	50”

MADDE 4- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- Bu Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi olmak kaydıyla, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta;

a) 30 uncu fiili hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı,

- b) 29 uncu fiili hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı,
- c) 28 inci fiili hizmet süresini tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 16 katı,

herhangi bir vergiye tabi olmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından emekli ikramiyesi olarak ayrıca ödenerek 50 nci maddenin (a) bendine göre 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Bunlardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla bir üst rütbeye terfi ettirilenler hakkında talepleri halinde emeklilik işlemi uygulanmaz. Fiili hizmet sürelerinin hesaplanmasında, 14 üncü ve 109 uncu maddeleri gereğince subay nasbedilenler ile Harp Okulu öğrenim süresinden yıl olarak fazla okuyarak fakülte ve yüksekokulları bitirenler işlem gördükleri emsali harp okulu mezunları ile birlikte değerlendirilmeye tabi tutulur.

Bu durumdaki personel, istedikleri sürece ve azami emsallerinin 31’inci fiili hizmet yılını tamamladıkları yılın 30 Ağustos tarihine kadar, emekliye ayrıldıkları rütbe ve kıdem üzerinden 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununa göre hesaplanacak aidat her ay düzenli olarak kendileri tarafından ödenmek kaydıyla Ordu Yardımlaşma Kurumu üyeliklerini devam ettirebilirler.”

MADDE 5- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerinde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 6- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 7- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri,”

MADDE 8- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

MADDE 9- 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakati ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüde düşülmesi halinde mülki idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda yenisi verilinceye kadar geçerli olmak üzere, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bunların saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 13- 5490 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi” ibaresi “Herhangi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 5490 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası idari para cezası, yurt içinde mülkî idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 15- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.”

MADDE 16- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 17- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 68- (1) İşverenlerce, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak çalıştırılan ve 2016 yılı için uygulanacak prime esas günlük kazancın alt sınırı veya altında bildirilen aylık sigortalı sayısı esas alınmak suretiyle hesaplanacak prim ödeme gün sayısının yüzde 10 fazlasını geçmemek üzere, cari aya ilişkin verilen prim ve hizmet belgesinde 82 nci maddeye göre belirlenen sigorta primine esas günlük kazancın alt sınırı üzerinden bildirilen kayıtlı toplam sigortalı sayısı esas alınmak suretiyle hesaplanacak prim ödeme gün sayısının; 1/1/2016 ila 31/12/2016 tarihi arasındaki dönem için günlük 3,67 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin cari aya ilişkin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilerek Kurum tarafından fatura edilmek suretiyle Hazinece karşılanır.

(2) 2016 yılı içerisinde ilk defa tescil edilen işyerleri için cari aya ilişkin verilen prim ve hizmet belgelerinde, 82 nci maddeye göre belirlenen sigorta primine esas günlük kazancın alt sınırı üzerinden bildirilen sigortalı sayısı esas alınmak suretiyle hesaplanacak prim ödeme gün sayısının günlük 3,67 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar; 31/12/2016 tarihine kadar olan dönemle sınırlı olmak kaydıyla, bu işverenlerin cari aya ilişkin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilerek Kurum tarafından fatura edilmek suretiyle Hazinece karşılanır.

(3) Birinci fıkranın uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak prim ve hizmet belgesi verilmemesi halinde takip eden en yakın aya ait prim ve hizmet belgesindeki bildirimler esas alınır.

(4) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesi uyarınca fiyat farkı ödenenler hariç olmak üzere, özel sektör işverenlerine ait linyit ve taşkömürü çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci ve ikinci fıkranın uygulanmasında birinci fıkrada belirtilen günlük prime esas kazançlar iki kat olarak uygulanır.

(5) Birinci fıkrada belirtilen yüzde 10 oranının hesabında kesirler dikkate alınmaz.

(6) Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı Cetvelde sayılan kamu idareleri açısından uygulanmaz.

(7) 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihaleleri kapsamında iş üstlenen işverenlerden birinci ve ikinci fıkra hükümlerinden yararlananların ilgili aya ait hak edişleri; bu işyerleri için birinci veya ikinci fıkra uyarınca ilgili ayda Hazine tarafından karşılanacak tutarlar ilgili idarece kesilmek suretiyle ödenir.”

MADDE 18- 15/3/2007 tarihli ve 5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yirmisine kadar (yirmisi dahil)” ibaresi “onbeşine kadar (onbeşi dahil)” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “Gümrük idareleri” ibaresi “Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri” şeklinde ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(9) Maliye Bakanı, malî tatil uygulaması nedeniyle süre verilecek iş ve işlemlerin kapsamını belirlemeye, malî tatil kapsamını vergi türleri veya beyanname ve bildirimler itibarıyla sınırlamaya ve malî tatil uygulamasının usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 19- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlere ilişkin ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştay’a gönderilir. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesi 1/1/2016 tarihinden geçerli olmak üzere,

b) Diğer hükümleri,

yayımlı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

11/1/2016

Esas No: 1/414, 2/338

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/414 esas numaralı “*Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” ile 2/338 esas numaralı “*Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 5/1/2016, 6/1/2016 ve 7/1/2016 tarihlerinde yaptığı 5, 6 ve 7 nci birleşimlerinde, İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca birbirleri ile ilgili görüşmeleri nedeniyle birleştirilerek 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısı esas alınarak görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

1/414 esas numaralı “*Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” 22/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça 23/12/2015 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Anayasa Komisyonuna, İçişleri Komisyonuna, Milli Savunma Komisyonuna ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiştir.

2/338 esas numaralı “*Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” 30/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Anayasa Komisyonuna, İçişleri Komisyonuna, Milli Savunma Komisyonuna, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 5/1/2016 tarihinde yaptığı 5’inci birleşiminde 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/338 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmelerine başlanmıştır. Tasarı ve Teklifin geneli üzerinde görüşmelere başlanmadan önce verilen bir önerge doğrultusunda İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca Tasarı ve Teklifin birbirleri ile ilgili görüşmeleri nedeniyle birleştirilmesine ve görüşmelerde 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasına karar verilmiştir.

Komisyonumuzun 5/1/2016, 6/1/2016, 7/1/2016 tarihlerinde yaptığı 5, 6 ve 7 nci birleşimlerinde; Hükümeti temsilen Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali YILDIRIM, Milli Savunma Bakanı İsmet YILMAZ, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri IŞIK, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman SOYLU ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sayıştay Başkanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik

Araştırma Kurumu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Kömür Üreticileri Derneği, Maden Mühendisleri Odası, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türkiye Maden İşçileri Sendikası ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/338 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

2. 1/414 ESAS NUMARALI KANUN TASARISINDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Tasarının gerekçesinde 64'üncü Hükümet Programında ve 2016 Yılı Eylem Planında yer verilen hususlardan genel olarak üç aylık dönemde gerçekleştirilmesi öngörülen konuların hayata geçirilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir. Bu kapsamda Tasarı ile;

➤ Yurt dışında yaşayan vatandaşlardan belli kriterleri taşıyanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları için ödemeleri gereken 6.000 Avro veya karşılığı yabancı ülke parası tutarındaki bedelin 1.000 Avro veya karşılığı yabancı ülke parasına düşürülmesi,

➤ Nüfus cüzdanı uygulamasından kimlik kartı uygulamasına geçilmesi nedeniyle ilgili kanunlarda değişiklik yapılması ve kanuni bildirim süresi dışında doğum, değiştirme ve kayıp hallerinde alınan kimlik kartı bedellerinin sırasıyla 15, 15 ve 50 TL olması,

➤ Aile kütüklerinde yer alacak bilgilerin arasına biyometrik verinin ilave edilmesi ve söz konusu verinin sadece elektronik ortamda tutulması,

➤ Nüfus cüzdanı uygulamasının kaldırılması öngörüldüğünden, cüzdanlarını kaybedenler ile doğum olayını süresi içinde bildirmeyenlere uygulanan idarî para cezalarına son verilmesi, adres bildirimlerini süresi içinde yerine getirmeyenlere uygulanan idarî para cezasının 480 Türk Lirasından 80 Türk Lirasına, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara uygulanan idarî para cezasının ise 963 Türk Lirasından 500 Türk Lirasına indirilmesi,

➤ Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile malî tatil nedeniyle beyanname verme süreleri uzamış olan vergilerin aynı ay içerisinde Hazine hesaplarına intikalinin sağlanmasına yönelik düzenleme yapılması,

➤ Kamu payı %50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uyarınca yapılan bağımsız denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporlarının Sayıştay'a gönderilmesi, Sayıştay'ın ise kendisine sunulan bağımsız denetim raporları üzerinden değerlendirme yaparak hazırlayacağı raporu TBMM'nin bilgisine sunması, öngörülmektedir.

3. 2/338 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifinin gerekçesinde; vatandaşların refah ve huzurunu, beklenti ve talepleri istikametinde daha da artırmak ve bütün vatandaşları memnun ve mutlu edecek şekilde toplumsal adaletin sağlanmasını temin etmek amacıyla düzenlemeler yapıldığı belirtilmektedir. Bu çerçevede Teklif ile, Tasarıya ilave olarak;

➤ 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi ve 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıktaki 28, 29 ve 30'uncu hizmet yıllarını dolduran personelden, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunanlara ayrıca hizmet yılı esas alınarak artırılmış ikramiye ödenmesi,

➤ Yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren özel sektör işletmelerinde, 4857 sayılı İş Kanununda yapılan değişiklikler çerçevesinde; fazla çalışma ücretleri ile yıllık izinlerin artırılması, çalışma süresinin düşürülmesi ve 3213 sayılı Maden Kanununa eklenen ek 9 uncu madde ile yeraltı

madenlerinde çalışanların ücretinin asgari ücretin iki katından az olmama şartı getirilmesi nedeniyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

- 2016 yılı için belirlenen asgari ücret artışı dolayısıyla oluşan ek maliyetin karşılanması maksadıyla; prim ödeme gün sayısının 3,67 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, belli şartlar altında işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilmesi, öngörülmektedir.

4. KOMİSYONUMUZDA TASARI VE TEKLİFİN GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Tasarısı ve Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyesi Milletvekilleri tarafından;

- Birbirleriyle ilgili olmayan düzenlemelerin Tasarı ve Tekliflerde yer aldığı, Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanına girmeyen konuların ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerektiği, ayrıca düzenlemelerin tali komisyonlarda da görüşülmesi gerektiği,
- Yapılması öngörülen düzenlemelerin bütçeye yük getirmesine rağmen düzenleyici etki analizinin yapılmamış olmasının mevzuat hazırlanmasındaki usul ve esaslara aykırı olduğu,
- Sayıştayın denetim alanına ilişkin düzenlemenin anayasaya aykırılıklar ihtiva ettiği, bu nedenle konunun Anayasa Komisyonunda ele alınması gerektiği, diğer taraftan yapılan düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini karşılamadığı,
- Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına ilişkin düzenlemelerin yüzeysel hazırlandığı, kimlik kartına ilişkin altyapının hazır olmadığı, kimlik kartına yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esasların belirlenmemiş olduğu,
- Biyometrik verilerin toplanmasına ilişkin düzenlemenin usul ve esaslarının daha sınırlı bir şekilde belirlenmesi ve biyometrik verilerin tutulacağı veritabanının güvenlik açısından yaratabileceği riskler hakkında bilgi verilmesi gerektiği, söz konusu düzenlemelerin kişisel verilerin korunması hakkında yapılacak düzenleme ile birlikte ele alınmasının daha doğru olacağı, nüfus verilerinin güvenliğinin seçimler dahil birçok konuya etki edebilecek bir husus olduğu, yazılım arayüzü yerli bile olsa kullanılacak işletim sistemi ve donanımların güvenlik açığına imkan verebileceği,
- Albayların kadrosuzluktan emekli edilmesine ilişkin düzenlemelerin aslında parasal bir mesele olmadığı, bazı rütbelerde yığılma olması nedeniyle yapısal düzenlemelere ihtiyaç olduğu, bu nedenle düzenlemenin Milli Savunma Komisyonunda görüşülmesi gerektiği, diğer taraftan albayların emekli edilmesinin hizmette aksamaya yol açabileceği,
- Asgari ücretli çalıştıran işletmelere verilecek prim desteğinin, asgari ücretin üzerinde ücret ödeyen işletmelere yapılmamasının Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu,
- Asgari ücrete ilişkin öngörülen düzenlemenin fiilen asgari ücret ödemediği halde asgari ücret üzerinden bordro düzenleyen işletmelerin ödüllendirilmesi anlamına geleceği, çalışanların yarısından fazlasının asgari ücretli olarak gösterildiği, düzenlemenin bu anlamda olumsuz etkileri olacağı, dürüst mükelleflerin bu düzenlemeyle cezalandırılmış olacağı, ayrıca kendi nam ve hesabına çalışanlar için de söz konusu desteğin verilmesinin gerektiği,
- Asgari ücrete ilişkin düzenlemenin uluslararası rekabeti etkileyeceği, prim desteği yerine vergisel destek uygulanmasının bu bağlamda daha iyi olacağı,

- Asgari ücretin artırılması ile prim desteğinin oluşturacağı mali yüke ilişkin olarak geçici bütçede herhangi bir projeksiyonun yer almadığı, geçici bütçe üzerine getireceği yükün ek bütçe kanunu ile düzenlenmesi gerektiği,

- Maden işçilerine yönelik yapılan düzenlemeler nedeniyle oluşan maliyet artışları nedeniyle kapatılan veya satılan madenler olduğu, özel sektör işletmelerinin söz konusu maliyet artışlarından olumsuz yönde etkilendiği, işletmelerin zarar ettiği ve bu nedenle istihdamda azalmaya yol açtığı, öngörülen desteğin daha önce özel sektör işletmeleri için uygulanmamış olmasının adaletsizliğe yol açtığı, düzenleyici etki analizi yapılmadığından ötürü yasal düzenlemelerin etkilerinin önceden tespit edilemediği, diğer taraftan maliyet artışlarına ilişkin olarak yapılacak destekler için Bakanlar Kuruluna alt ve üst sınırları belirlenmemiş yetki verilmesinin Anayasaya aykırılık teşkil ettiği,

- Yer altı maden işletmelerinde asgari ücretin artırılması, çalışma saatlerinin azaltılması ve izin sürelerinin artırılması nedeniyle oluşan maliyet artışlarının devlet tarafından karşılanmasının bütçe dengelerini alt üst edeceği, ayrıca bu düzenlemenin de 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi gereğince ek bütçe kanunuyla yapılması gerektiği,

- Yurt dışında yaşayan vatandaşların askerlik yükümlülüğü nedeniyle vatandaşlıktan çıkma eğiliminde olduğu, önceki uygulamalarda yüksek bedel alınmasına rağmen temel askerlik hizmeti yapma yükümlülüğü de bulunmasının yurt dışında yaşayan vatandaşlar açısından önemli zorluklar meydana getirdiği, vatandaşlıktan çıkma sebebinin sadece yüksek bedel olmadığı, bazı ülkelerin uyguladığı opsiyon modeli nedeniyle vatandaşların tercih yapmak zorunda bırakıldığı, yerleşik bulunulan ülke vatandaşlığına geçmenin daha cazip olduğu, dolayısıyla bu düzenlemenin bütün boyutlarıyla ele alınıp yapısal konuların tespit edilmesi ve vatandaşlarımızın vatandaşlıktan çıkma eğilimini düşürücü önlemler alınması gerektiği,

- Dövizle askerlik için ödenmesi gereken bedelin düşürülmesi nedeniyle düzenleme öncesinde bedel ödeyenlere fazla olarak ödedikleri bedelin iade edilmemesinin doğru olmadığı, ayrıca dövizle askerlik uygulamasından elde edilen gelirlerin doğrudan merkezi yönetim bütçe gelirlerine gelir kaydedilmesi yerine şehit yakınları ve gazilerin desteklenmesi amacıyla kullanılmasının daha uygun olacağı,

- Anayasaya aykırılığı Tasarı veya Teklifleri görüşen komisyonların belirleyeceği, asgari ücrete ilişkin düzenlemede herhangi bir ayrımcılık yapılmadığı, Sayıştayın denetim yetkisinin Anayasada belirlenen hususlar dışında kanunla düzenlenmesinin Anayasaya aykırı olmadığı, düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılayacak nitelikte olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Yurt dışında yaşayan yaklaşık 6 milyon vatanşının olduğu, son beş yılda 90 bin erkek vatanşın Türk vatanşılığından çıkmış olduğu, bu durumun temel sebeplerinden birinin dövizle askerlik bedelinin vatanşılar tarafından yüksek bulunması olduğu, 2015 yılından önce Almanyada uygulanan opsiyon modeli nedeniyle Alman veya Türk vatanşılığını tercih etmek durumunda kalanların önemli bir kısmının Alman vatanşılığını tercih ettiği, düzenleme ile dövizle askerlik bedeli düşürülerek vatanşılarımızın Türk vatanşılığında kalmalarının teşvik edileceği, ayrıca 125 bin kişinin Tasarı ile öngörülen düzenleme kapsamında bulunduğu,

- Asgari ücretli çalıştıran işletmelere yönelik prim desteği kapsamında 8 milyon çalışan bulunduğu, yeni işyeri açanlar ile maden sektörünün de destek kapsamında değerlendirildiği, küçük ve orta ölçekli işletmelerde çalışanların yüzde 72'sinin asgari ücretli olduğu, öngörülen değişikliklerle iki brüt asgari ücretin altında ücret elde edenlerin de kapsama alınacağı, böylece yaklaşık 11 milyon

çalışanın kapsama alınmış olacağı, diğer yandan düzenlemenin bütçeye getireceği yükün 11 milyar 437 milyon TL olarak hesaplandığı, diğer taraftan mevzuat uyarınca yapılacak beyan ve mahsup gibi işlemler nedeniyle teknik olarak Nisan ayından önce ödeme yapılamayacağı, bu nedenle Mart ayı sonunda süresi dolacak olan geçici bütçe üzerinde düzenlemenin getireceği bir yükün söz konusu olmadığı,

- Albayların kadrosuzluk nedeniyle emekliliklerine ilişkin düzenlemeyle, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emeklilik talebinde bulunan albaylardan 30'uncu hizmet yılını dolduranlara 19.000 TL, 29'uncu hizmet yılını dolduranlara 38.000 TL ve 28'inci hizmet yılını dolduranlara 57.000 TL ek ikramiye ödemesi yapılacağı, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 6102 albay bulunduğu, bu sayının tüm subayların yüzde 16'sına denk geldiği, ideal oranın ise yüzde 8 olduğu, mart ayında atama planlarının yapılmasının öngörüldüğü, düzenleme kapsamında 1071 personelin bulunduğu, düzenlemenin bütçe üzerindeki yükünün ise 50 milyon TL olarak öngörüldüğü,

- Türk Silahlı Kuvvetlerindeki üst rütbelerde yığılma olmasının 1980'li yıllarda harp okullarına fazla öğrenci alınmasından kaynaklandığı, ayrıca lisanüstü eğitim ve üstün başarı gibi nedenlerle kademe verilmesinin de üst rütbelerde yığılmaya yol açtığı, düzenleme kapsamında 1071 albayın bulunduğu ancak 30 Ağustos'ta 800 yarbayın albaylığa terfi edeceği, bu nedenle hizmette herhangi bir aksama yaşanmayacağı, ayrıca kurum içinde yapılan ankete göre emeklilik koşullarını taşıyan albayların yarısının söz konusu düzenleme yapılsa emekli olabileceğine ilişkin görüş beyan ettiği,

- Nüfus hizmetlerine ilişkin merkezi veri tabanı ile ilçe nüfus müdürlüklerindeki kayıtların kapalı ağ olarak işletildiği, söz konusu sistemlerde yılda üç veya dört defa güvenlik testi yapıldığı, bugüne kadar herhangi bir güvenlik açığı tespit edilmediği,

- Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartlarına geçiş için gerekli altyapının oluşturulduğu, 2016 sonu itibarıyla tamamen yeni sisteme geçilebilecek durumda olduğu, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartlarının on yıl geçerli olacağı, kartlara elektronik imza sertifikasının da yüklenebileceği, biyometrik verilerin taklit ve sahtecilikte mücadelede oldukça etkin kullanılabildiği,

- Maden işletmelerinde maliyet artışlarının karşılanmasında mevzuatta ton başına bir belirleme olmadığı, ancak hizmet alım sözleşmeleri ve rüdvanslarda sözleşmeler ton başına yapıldığından maliyet artışlarının da ton başına olacak şekilde karşılandığı, yöntemi belirleme yetkisinin Bakanlar Kurulunda olduğu, bu aşamada önemli olan konunun sektörün teşvik edilerek üretimin ve istihdamın artırılması olduğu, düzenlemenin söz konusu sorunları gidermeyi amaçladığı,

ifade edilmiştir.

5. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin ardından 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanun Tasarısı, aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Tasarının çerçeve 1 inci maddesi, Tasarı ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa eklenmesi öngörülen ek 10 uncu maddede yer alan ve daha dar kapsamlı olarak yapılması öngörülen yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının dövizli askerlik bedelinin 1000 Avroya düşürülmesine ilişkin düzenlemenin, ek 1 inci maddedeki mevcut düzenlemenin korunarak bedelin 1000 Avroya düşürülmesi ve 38 yaşını

geçenlere ilişkin düzenlemeler içeren üçüncü fıkrasının yürürlükten kaldırılması suretiyle çerçeve 1 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 2

Tasarının çerçeve 2 nci maddesi, çerçeve 1 inci maddede yapılan değişikliğe uygunluk sağlamak amacıyla, 1111 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 53 üncü maddede yer alan “ek 10 uncu” ibaresinin “ek 1 inci” şeklinde değiştirilmesi suretiyle çerçeve 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 3

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 4

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı uygulaması sırasında nüfus cüzdanlarının dağıtımına geçici süreyle devam edilmesi öngörüldüğünden, söz konusu hükmün ayrı bir geçici madde olarak düzenlenmesi amacıyla 210 sayılı Kanuna ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırasından çıkarılması suretiyle çerçeve 3 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni madde 4

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik bağlamında nüfus cüzdanlarının bedelinin tespitine ilişkin bir hükmün 210 sayılı Kanuna geçici 3 üncü madde olarak eklenmesine ilişkin bir düzenleme Tasarı metnine yeni 4 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 5

Tasarının çerçeve 5 inci maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Yeni madde 5

926 sayılı Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi ve 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıktaki 28, 29 ve 30’uncu hizmet yıllarını dolduran albaylardan, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunanlara belirlenen miktar kadar ikramiye ödenmesine ilişkin olan ve Teklifte de yer alan düzenleme Tasarı metnine yeni 5 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni madde 6

4/2/2015 tarihli ve 6592 sayılı Kanunla maliyet artışları karşılanan kamuya ait madenlerin yanında, özel sektöre ait madenlerin de maliyet artışlarının karşılanması amacıyla 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesine yeni bir fıkra eklenmesine ilişkin olan ve Teklifte de yer alan düzenleme ödemelerin Bakanlık bütçesine konacak ödenekten karşılanacağı yönünde değiştirilmesi suretiyle Tasarı metnine yeni 6 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 6

Tasarının çerçeve 6 ncı maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 7

Tasarının çerçeve 7 nci maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 8

Tasarının çerçeve 8 inci maddesi, nitelikli sertifika verilecek kişilerin kimliğinin tespitine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesini teminen, madde ile değiştirilmesi öngörülen 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin değiştirilmesi suretiyle çerçeve 7 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 9

Tasarının çerçeve 9 uncu maddesi, çerçeve 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 10

Tasarının çerçeve 10 uncu maddesi, çerçeve 9 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 11

Tasarının çerçeve 11 inci maddesi, çerçeve 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 12

Tasarının çerçeve 12 nci maddesi, çerçeve 11 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 13

Tasarının çerçeve 13 üncü maddesi, çerçeve 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 14

Tasarının çerçeve 14 üncü maddesi, çerçeve 13 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 15

Tasarının çerçeve 15 inci maddesi, mevcut düzenlemenin devam ettirilmesi amacıyla Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 16

Tasarının çerçeve 16 ncı maddesi, çerçeve 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 17

Tasarının çerçeve 17 nci maddesi, çerçeve 15 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 18

Tasarının çerçeve 18 inci maddesi, kanun yapım tekniğine uygunluğu sağlanması amacıyla nüfus cüzdanlarının verilmesine ve dağıtılmasına ilişkin mevcut uygulamanın 31/12/2016 tarihine kadar devam etmesine ilişkin yürürlük düzenlemelerinin madde metnine dercedilmesi suretiyle çerçeve 16 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde 17

İşverenlerin rekabet gücünün artırılması ve kayıtlı istihdamın teşviki, asgari ücretle çalışanların yoğunlukta olduğu küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi amacıyla 5510 sayılı Kanuna geçici 68 inci madde eklenmesine ilişkin bir düzenleme Tasarı metnine yeni 17 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 19

Tasarının çerçeve 19 uncu maddesi, vergi ödemelerinin mali tatilin olduğu ay içerisinde kalmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 18 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 20

Tasarının çerçeve 20 nci maddesi, 6085 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine eklenmesi öngörülen dördüncü fıkranın kamu payı %50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin yanı sıra bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetiminin de bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılması amacıyla değiştirilmesi suretiyle çerçeve 19 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 21

Tasarının çerçeve 21 inci maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştırıldığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 22

Tasarının çerçeve 22 nci maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 23

Tasarının çerçeve 23 üncü maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 24

Tasarının çerçeve 24 üncü maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 25

Tasarının çerçeve 25 inci maddesi, madde 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunla kanunlaştığından Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 26

Tasarının yürürlüğe ilişkin 26 ncı maddesi metin içinde yapılan değişiklikler ve 5510 sayılı Kanunda asgari ücret teşvikine ilişkin ve 3213 sayılı Maden Kanununda maliyet artışlarına ilişkin yapılan düzenlemenin yürürlük tarihi 1.1.2016 olacak şekilde yeniden düzenlenmek suretiyle 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 27

Tasarının yürütmeye ilişkin 27 nci maddesi 21 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca metnin tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda, Kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla Tasarının başlığı “*Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” şeklinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

6. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, Niğde Milletvekili Alpaslan KAVAKLIOĞLU, Tokat Milletvekili Yusuf BEYAZIT, Trabzon Milletvekili Salih CORA ve Zonguldak Milletvekili Faruk ÇATUROĞLU özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>İbrahim Mustafa Turhan</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>
Isparta	İzmir	Adana
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Emine Nur Günay</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Eskişehir	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Günal</i>	<i>Mustafa Savaş</i>	<i>Şahap Kavcıoğlu</i>
Antalya	Aydın	Bayburt
(Muhalefet şerhi ektedir)		

Üye <i>Lale Karabıyık</i> Bursa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Nimetullah Erdoğan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ejder Açıkkapı</i> Elazığ
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	Üye <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun
Üye <i>Aykut Erdoğan</i> İstanbul (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Erkan Kandemir</i> İstanbul	Üye <i>Garı Paylan</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Bihlun Tamaylıgil</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Şirin Ünal</i> İstanbul	Üye <i>Selin Sayek Böke</i> İzmir (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Muhalefet şerhi ekte)	Üye <i>Hamza Dağ</i> İzmir	Üye <i>Zekeriya Temizel</i> İzmir (Muhalefet şerhi)
Üye <i>Yusuf Selahattin Beyribey</i> Kars	Üye <i>Mikail Arslan</i> Kırşehir	Üye <i>Sami Çakır</i> Kocaeli
Üye <i>Ahmet Yıldırım</i> Muş (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Ebubekir Gizligider</i> Nevşehir	Üye <i>Alpaslan Kavaklıoğlu</i> Niğde (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Seyit Torun</i> Ordu (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Hikmet Ayar</i> Rize	Üye <i>Erhan Usta</i> Samsun (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas	Üye <i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa	Üye <i>Yusuf Beyazıt</i> Tokat (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kadim Durmaz</i> Tokat (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Faruk Çaturoğlu</i> Zonguldak (Bu raporun özel sözcüsü)

KARŞI OY YAZISI

I. TEKLİFİN BÜTÜNÜ HAKKINDA GÖRÜŞLERİMİZ

Usulle ilgili olarak;

- Kanun Tasarısının 17 ve 19 uncu maddelerinde Anayasa’ya aykırılık söz konusu olup bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.
- Tasarının alt komisyonda görüşülmesi talebimiz kabul edilmemiştir.
- Tasarının maddeleri ilgili diğer komisyonlarda görüşülmemiş; raporları alınmamıştır.
- Maddelerle ilgili sendikalar ve diğer sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmamıştır.

AKP hükümetleri döneminde içeriğinde birbiriyle hiç bir ilişki bulunmayan çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasını öngören ve “Torba Kanun” olarak adlandırılan kanun tasarıları ve tekliflerinin gündeme getirilerek aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline gelmiştir.

Kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmakta hem de uygulama aşamasında öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda, TBMM’den sıkıntılı olarak geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, AKP hükümetleri tarafından torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir. Bu yöntem, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hazırlık aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen

düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına neden olmaktadır. Son dönemlerdeki kanun teklif ve tasarıları, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM’ye sunulmakta dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamakta ve bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır. Oysa 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 14 üncü maddesi, kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği malî yüke ilişkin hesaplamalarla, Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Kalkınma Bakanlığı veya Hazine Müsteşarlığı’nın görüşlerinin de bu çalışmalara eklenmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır. 5018 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde açıklanan düzenleyici etki analizlerine ilişkin hesaplamalar ile ilgili kamu idarelerinin görüşlerinin eksik olduğu hallerde öncelikle bu eksiklikler giderilmeli daha sonra kanun tekliflerinin ve tasarılarının Komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tasarıları ve tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır. İktidar partisi bütün kararları hükümetin istediği doğrultuda alabilmek için yasama sürecinde diğer komisyonların yerine üye sayısı itibarıyla daha güçlü olduğu Plan ve Bütçe Komisyonunu esas komisyon olarak kullanmayı tercih etmektedir. Fakat Plan ve Bütçe Komisyonunun sağladığı sayısal avantajın iktidar partisince bu Komisyonu doğrudan ilgilendirmeyen işlerde de asıl komisyon gibi kullanması demokratik yasa yapma ilkelerine aykırıdır.

TBMM İçtüzük’ünün 23 üncü maddesinde “Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler” denilirken, yine İçtüzük’ün 34 üncü maddesinde “Bir komisyon, kendisine havale edilen

tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir” denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında “Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir” hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu Kanun Tasarısı (1/414) gündeme Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile birlikte ele alınmış, bilahare görüşmelere (1/414) esas numaralı Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın esas alınmak suretiyle devam edilmiştir.

“Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” 27 maddeyi (bunlardan 9 madde Aralık 2015 ayı içerisinde daha önceki tasarıların görüşülmesi sırasında yasalaştırılmıştır) içermekte olup, Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ise 21 maddeyi içermekte olup bunun 19 maddesi “Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” nda yer alan maddelerle ve bu maddelerin gerekçeleri ile tıpa tıp benzerlik göstermektedir. Sadece 3213 sayılı Maden Kanunuun geçici 29’uncu maddesine ek fıkra ekleyen 5’nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici madde ekleyen 17’nci maddesi farklılık göstermektedir. Söz konusu teklif 30.12.2015 tarihinde T.B.M.M. Başkanlığına sunulmuş, T.B.M.M. Başkanlığı tarafından da aynı tarihte 23.12.2015 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonuna, tali komisyonlar olarak Anayasa, İçişleri, Milli Savunma, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor, Sanayi, Ticaret, Enerji Tabi Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Komisyonlarına sevk edilmiştir.

“Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Bakanlar Kurulunca TBMM’ne 22.12.2015 tarihinde sevk olunmuştur. Söz konusu tasarı T.B.M.M. Başkanlığı tarafından 23.12.2015 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonuna yine aynı tarihte tali komisyonlar olarak Anayasa, İçişleri, Milli Savunma, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonlarına sevk edilmiş olmasına rağmen kanun tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandığı 05.01.2016 tarihine kadar geçen yaklaşık on üç günlük sürede tali komisyonlarda işlerin yoğunluğu gerekçe gösterilerek gündeme dahi alınmamıştır. Ancak söz konusu komisyonların gündemleri, komisyon toplantıları, komisyon tutanakları, komisyon raporlamalarına ilişkin veriler dikkate alındığında söz konusu yoğunluk gerekçesinin yerinde olmadığı anlaşılmaktadır.

Görüşülmekte olan teklifteki 21 maddenin 10’u İçişleri Bakanlığını, 3’ü Millî Savunma Bakanlığını, geriye kalan 6 madde de farklı bakanlıkları ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır. Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle bu konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi, özellikle Tasarının 10 maddesinin İçişleri Komisyonunda, 3 maddesinin Millî Savunma Komisyonunda konuşulması, görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun ise tali komisyon olarak görev yapması gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tasarı ve tekliflerin ilgili komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İhtüzük’e uygun olacaktır. AKP İktidarının demokratik gelenekleri yok sayarak ortaya koyduğu bu tutum, sayısal çokluğa dayanılarak yasama faaliyetlerinin ciddiye alınmadığı veya gereksiz bulduğunun ve yasa yapma sürecinde demokratik teamüllere olan inançlarının ne kadar zayıf olduğunun açık bir göstergesidir.

Mevcut torba kanun teklif ve tasarıları asgari ücret, nüfus hizmetleri, subayların emekliliği, maden ocağı işletmeciliği gibi çok sayıda farklı alanı ilgilendiren düzenlemeler içermektedir. Bu düzenlemelerin sağlıklı şekilde değerlendirilebilmesi kamunun yanında etkilenen özel kişi ve kurumların, sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle mevcut tasarı ve tekliflerin alt komisyon

kurularak ayrıntılı olarak görüşülmesi ve yasama sürecinin katılımcı bir şekilde tamamlanması gerekmektedir.

Tasarı ve teklifte yer alan tüm maddelerin direkt olarak sadece mali yükleri göz önüne alınarak Plan Bütçe Komisyonunda görüşülerek genel kurula sevk edilmesi yasa yapma tekniği açısından da sakıncalar içermektedir. Maddelerin yasal boyutunun en azından ilgili ihtisas komisyonlarında incelenmesi yönündeki Plan ve Bütçe Komisyonundaki önerilerimiz kabul görmemiştir.

Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 9 ayrı Kanunda Askerlik Kanunu , Türk Silahlı Kuvvetler Personel Kanunu, 3213 sayılı Maden Kanunu gibi temel kanunların mevcut hükümlerinde değişiklikler yapan veya ek madde ihdası ile mevcut sistemi değiştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında iş yoğunluğu(!) gerekçe gösterilerek değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonunda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Biri biriyle ilgili bulunmayan 9 adet kanun metninde değişiklik yapan veya ek ve geçici madde ekleyen, komisyonunda kabul edilen söz konusu tasarı mini ölçekte bulunmasına karşın bir nevi torba yasa tasarısı hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve “yasama kurnazlığı” suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Hükümetin direktifiyle hazırlandığı belli olan torba kanun teklif ve tasarılarının ilgili tarafların görüş ve önerileri alınmadan, hazırlık süreçleri atlanarak ve kanun yapma aşamaları tamamlanmadan TBMM’ye sunulması yukarıda da açıklandığı üzere ciddi sakıncalar içermektedir. Nitekim TBMM Başkanı Cemil Çiçek de 2014 yılı Eylül ayında yaptığı bir değerlendirme toplantısında “Biz yasama faaliyetindeki kanun çıkarma işini verimli yapamadık. O yüzden de garip bir yola saparak torba yasa gibi bir uygulamayı gündeme getirdik” sözleriyle torba kanun tekniğinin sakıncalarına işaret etmiştir. 15 Eylül 2014 günü gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında açıklama yapan

Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç da Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun torba kanun tekniğine ilişkin olarak benzer sorunlara dikkat çektiğini ifade etmiştir. Tüm bu sakıncalara rağmen yine bir torba kanun teklifi ile karşı karşıya bulunmaktayız.

Bilindiği üzere torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM’nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Başbakanın “*Bundan sonra torba yasa olmayacak*” teminatı vermesine rağmen hükümetin torba yasa hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır. Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 9 ayrı Kanunda mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına “torba yasa” adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Yukarıda açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan torba kanunlarla sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle “Torba Kanun Tasarısının” bütününe karşıyız.

II. KANUN TEKLİFİNİN MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞLERİMİZ

1- Tasarının 1’ nci Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının birinci maddesi ile dövizli askerlik sistemi ile ilgili olarak 21.6.1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanunun ek 1’inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek üçüncü fıkrası da yürürlükten kaldırılmaktadır.

Söz konusu maddede yapılan değişiklik aşağıdaki gibidir

“MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tâbi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı bulundukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.”.

“Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nda ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde yer alan metinde Askerlik Kanununun Ek:1’nci maddesinde yer alan sisteme dokunulmadan; yurt dışında doğup büyüyen veya kanuni rüşt yaşından önce kendi isteği dışında anne veya babası ile birlikte yurt dışına giden ve uzunca süredir yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye’deki askerlik hizmetini yerine getirmiş olmaları için ödemeleri gereken 6.000 Avro veya karşılığı konvertibl döviz miktarını ödemede yaşadıkları zorlukların önüne geçilebilmesi için bir ek madde ihdası ile daha sınırlı bir düzenlemede yapılması tasarlanmış idi. Teknik bir çalışmaya dayanan ve Bakanlar Kurulunca da tartışılıp T.B.M.M.’ye sevk olunan söz konusu düzenleme aşağıdaki gibi idi.

“MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 10- Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı bulundukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşma kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşma kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

b) Başvurusu sırasında bulunulan yaşın en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşma kadar alman eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak.”

Ancak komisyona verilen önerge ile yeni ek madde ihdasından vazgeçilerek mevcut Askerlik Kanununu Ek:1'nci maddesindeki söz konusu madde metni değişikliğe uğratarak kapsam değişikliğine gidilmiştir. Komisyonunda yapılan görüşmelerde hükümet tarafından sevk olunan tasarıdaki Askerlik Kanununa Ek madde ilavesi şeklinde gerçekleştirilmeye çalışılan değişikliğin yurt dışında uzun süredir yaşayan veya orada doğan yurttaşlarımızdan askerlik görevini yerine getirme yükümlülüğünü yerine getirme zorunluluğunda bulunan kesimi belli şartlar çerçevesinde ve 1000 euro ödeme koşulu ile askerlik görevini yerine getirmiş saymaya yönelik olduğu, genel olarak çifte vatandaşlık konsepti çerçevesinde askerlik görevini yerine getirmenin ortaya çıkaracağı birtakım zorluklar veya kayıplar nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından vazgeçmelerini engelleme amacına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçeve üzerinde devletin tüm kurumları arasında uyumlu bir çalışmanın da yapıldığı ancak bu sorunu yerinde tüm boyutları ile tespit eden ve çözüm içeren bilimsel bir saha çalışmasının ise mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ve kardeşlerimiz için topyekûn bir projenin hazırlanması ve oradaki vatandaşlarımızın sorunlarını çözecek ve onları hem o ülkeye entegre edecek hem de Türkiye'yle ilgili bağlarını daha da kuvvetlendirecek bir modelin geliştirilmesi gerekir. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve özellikle gençlerimizin bu ülkeye, bu topluma aidiyet hislerini sağlamanın yolunun sadece onların, Türk vatandaşlığından çıkıp çıkmamaları, askerlik hizmetlerini yapıp yapmamalarıyla boyutuyla açıklamanın mümkün olmadığını düşünüyoruz.

Grubumuzun bu madde ile ilgili olarak verdiği ve 1000 Euro ödenme şartını da ortadan kaldırılması yönündeki önerge kabul görmemiştir.

Bütün bunlara ilaveten görüşmeler sırasında iktidar partisi milletvekillerince verilen ve yapılan görüşmeler sonucunda kabul gören önerinin; Bakanlar Kurulu tarafından getirilen ve uzun süredir devletin kurumlarının üzerinde çalışıp formüle ettiği kapsamın ötesinde dövizle askerlik kurumuna yönelik kapsamlı bir değişiklik içerdiği, dövizle askerlik kurumunun sadece parasal boyutunu ön plana çıkaran ve bu konudaki sorunu bir nevi af niteliği de kapsayacak şekilde ve askerlik görevini onuruyla yapan yurttaşlarımızı rencide edecek ve devlete güven duygusunu sarsacak bir nitelik taşıdığı

kanaatindeyiz. Görüşmeler sırasında söz konusu öneri ile ilgili olarak devletin kurumları arasında bir görüş birliğinin de olmadığı, sistemde farklı bir boyutta değişiklik yapan bu önerinin Milli Savunma komisyonunda esaslı bir şekilde ele alınması yönündeki muhalefet kanadı teklifi de kabul görmemiştir. Dövizle askerlik kurumunda; devletin tüm kurumları arasında görüş birliğini sağlamadan ve getirisi ve götürüsünün ve sisteme olan etkilerinin detaylı bir biçimde Milli Savunma Komisyonunda tartışılmayan yukarıda özetlendiği gibi alalecele bir şekilde yapılmaya çalışılan, bir değişikliği uygun görmüyoruz.

2- Tasarının 2 nci Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının ikinci maddesi ile dövizli askerlik sistemi ile ilgili olarak daha önceden dövizle askerlik hizmetine başvurmuş ve müracaat tarihindeki mevzuata uygun olarak ödeme yükümlülüğüne başlamışlar ile ödemelerini tamamlamış yükümlülerin, askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılma ve geri ödeme esasları belirlemek amacıyla, 21.6.1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıda belirtilen geçici madde eklenmektedir.

“MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez.”

Tasarının 2 nci maddesinde 1111 sayılı Kanuna eklenen geçici madde ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, Ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanların, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılacakları, bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarlarının ise iade edilmeyeceği yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Tasarıyla yurtdışında yaşayan vatandaşların ödeyecekleri bedel 1.000 Avroya düşürülmektedir. Halihazırda bu tutar 08.07.2013 tarih ve 2013/5048 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6.000 Avro olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla 1.000 Avro ile 6.000 Avro

arasında çok fark vardır. Dövizle askerlik hakkından yararlanmak için müracaat etmiş olanların fazladan ödedikleri tutarların iade edilmeyeceğine ilişkin düzenleme doğru değildir. Bu Devletin hak etmediği bir tutarı yasaya dayandırılarak zorla vatandaşın alması demektir. Böylece aynı durumdaki iki kişiye farklı uygulama yapılarak Anayasamızın eşitlik ilkesi ihlal edilmektedir. Bu hukuk güvenliği açısından da tehlikeli olup vatandaşların Devlete karşı güvenlerini azaltacak bir yaklaşımdır.

Tam aksine yasal düzenlemenin “yeni yasal düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten iki ay, üç ay gibi belirli bir önce müracaat etmiş olanların da bu yasal düzenlemeden yararlanacakları ve fazladan ödedikleri tutarların iade edileceği” şeklinde yapılması eşitlik, hukuk güvenliği ve vatandaş-devlet arasında devlet lehine olan ilişkinin eşitlenmesi ve devlete karşı güvenin oluşması açısından daha doğru bir tercihtir.

Komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında yurtdışında yaşayan genç vatandaşlarımızın bedelli askerlik bedelini yüksek bularak vatandaşlık çıkma yolunu tercih ettikleri eğiliminde oldukları ifade edilmiştir. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sırf askerlik yapmamak veya bedeline katlanmamak için vatandaşlık çıkma yolunu tercih etmeleri kapsamlı olarak ele alınması gereken ciddi bir konudur. Konunun sadece askerlik bedelinin 1.000 Avroya düşürülmesi suretiyle geçirilmesi yurtdışındaki ülkemizin itibarını ve vatandaşlarımızın ülkemize olan bağlılıkları bakımından ileride ciddi sorunlar yaratacaktır. Yurtdışında yerleşik gençlerimizin vatandaşlık bağının önemli ölçüde zayıfladığına işaret eden bu durumun nedenlerinin araştırılması ve vatandaşlık bilincinin güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak isteyenlerin fazladan yapmış oldukları ödeme tutarlarının iade edilmeyeceği yönündeki düzenlemenin Anayasa’da güvence altına alınan eşitlik ve hukuk güvenliği ilkelerine aykırı olduğu kanaatindeyiz.

3- Tasarının 3 ncü Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının 3’üncü maddesinde kimlik kartlarının ücretleri belirlenmektedir. Buna göre ilk doğumda yasal süresi içinde başvuranlardan kimlik bedeli alınmayacaktır. Bu doğru bir düzenlemedir. Ancak müracaat süresi dışında veya

değiştirmek için yapılacak müracaatlarda 15-TL, kayıp nedeniyle yeniden kimlik düzenlenmesi halinde ise 50-TL alınacağı öngörülmektedir. Devlet ile vatandaş birbirine bağlayan en önemli araç devletin vatandaş kabul ettiği kişilere verdiği kimlik kartıdır. O nedenle kimlik kartlarının devlet tarafından bir kazanç veya cezalandırma aracı olarak görülmesi doğru değildir. Süresi dışında veya değiştirme için başvurularda 15-TL kimlik kartı ücreti belirlenirken kayıp halinde yeniden kimlik düzenlenmesinde ücretin 15-TL yerine 50-TL olarak belirlenmesi kazançtan da ileri kişiyi cezalandırma anlamına gelmektedir. Eğer kimlik kartının kaybedilmesinde bir ceza uygulanacaksa bunun ceza olarak farklı bir şekilde tanımlanması gerekir. Bu durumda kendine ceza uygulanan kimse itiraz ve dava hakkına sahip olur ve kendini savunabilir. Mevcut uygulamada da nüfus cüzdanlarının kaybı halinde yeniden düzenlenmesinde farklı bir ücret belirlenmemiş; cezalandırma yoluna gidilmemiştir.

O nedenle kayıp halinde kimlik kartı değiştirme bedelinin 15-TL yerine 50-TL olarak belirlenmesi, kişinin itiraz ve dava hakkını ortadan kaldırıp, bir ücretten daha ileriye geçerek kişiyi cezalandırma anlamına gelmesi; bu durumda da kişinin itiraz ve dava hakkını ortadan kaldırdığından madde ile yapılan düzenlemeye karşıyız.

4- Tasarının 5' inci Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının 5'inci maddesi ile Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde rütbeli subayların terfi planlamasını engelleyecek düzeyde özellikle Albay rütbesinde büyük bir yığılma olduğundan bahisle mevcut durumdaki bu yığılmayı ilgili personelin isteği ile bir miktar teşvik ikramiyesi benzeri bir yöntemle azaltılması amacıyla 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa geçici bir madde eklenmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin personel yapısında önemli değişiklikler içeren söz konusu düzenlemenin Milli Savunma Komisyonunda tartışılıp değerlendirilmeden sadece mali külfeti yönünden Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilerek yasalaştırılmak istenilmesi yanlıştır. Bu tür düzenlemenin Milli Savunma Komisyonunda tüm boyutları ile ele alınması detaylı bir biçimde tartışılması gerekir. Aslında bu tür sorunların öncelikle Yüksek Askeri Şurada tartışılıp çözümlenmesi gerekir.

İnsan kaynakları ve hiyerarşi piramiti planlaması yapılmaksızın, sürekli olarak sorun biriktirerek, birikmiş sorunları belli bir dönem görev yapan kuşakların üzerine yükleyerek, ancak bu insanları teşvik ikramiyesi benzeri yöntemlerle görünüşte ödüllendirerek , bu şekilde kurumlarından (asker ocağından) ayırmaya çalışmak mantıklı ve tutarlı bir çözüm değildir.

Ülkedeki mevcut durum ve bölgesel karmaşa ortamı da dikkate alındığında bu tür geçici düzenlemelerin kurumsal geleneğinin güçlü olması gereken Türk Silahlı Kuvvetlerini moral ve motivasyon olarak yıpratılabileceğini düşünüyoruz.

Bu nedenlerle söz konusu düzenlemeyi uygun görmüyoruz.

5- Tasarının 6 ncı Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının 6'ncı maddesinde 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesine fıkra eklenmek suretiyle, Yeraltı kömür sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile Maden Kanununun ek 9 uncu maddesinde yapılan değişiklikler nedeniyle maliyet artışı olduğu belirtilerek bu maliyetlerin tüm özel sektör kuruluşları için karşılanması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi yönünde bir düzenleme yapılmaktadır.

Kanun tasarısının 6 ncı maddesi bazı özel maden ocağı işletmelerine asgari ücretteki artıştan kaynaklanan maliyet artışları dolayısıyla Hazineden destek sağlanmasına ilişkin olmakla birlikte bu söz konusu Hazine desteğinin esasları ile sınırları ve hesaplanma yöntemi ve bu desteğin karşılığının nasıl karşılanacağı konusunda maddede açık düzenlemelere yer verilmemiştir.

Madde metninde yazılı şekliyle sınırı ve geliri belli olmayan bu kadar geniş bir konuda böyle bir düzenleme yapmak, tüm yetkiyi sınırlarını belirtmeden keyfiyeti yürütme organına bırakmak, bütçe hakkının kullanımını sınırsızca devretmek anlamına geldiğinden Anayasa'ya da aykırıdır

Ayrıca destek kriteri olarak ton başına üretim miktarının esas alınması, karlı firmaların desteklenmesi sonucunu doğuracak olup maddenin gerekçesinde ifade edildiği gibi istihdam artışı hedefine hizmet etmeyecektir. Diğer yandan özel sektör maden

işletmeciliğinin hayatta kalabilmesi ve üretime devam edebilmesi işçi sağlığına ve iş güvenliğine önem verilmesinden geçmektedir. Ancak şu anda özel sektör can çekiyor çünkü yatırım yapmak yerine, iş sağlığı ve iş güvenliğine önem vermek yerine sadece kar elde düşünüyor. Bu nedenle özel sektör işletmecilerinin de işçi sağlığı ve iş güvenliğine yatırım yapmasını sağlayacak nitelikte desteklerin verilmesi ve tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısını ve Geçici Bütçeyi düzenleyen 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin son fıkrasında “Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerinin yetersiz kalması hâlinde veya öngörülemeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla kanunla ek bütçe yapılabilir” hükmüne yer verilmiştir.

Kanun Teklifinin bu maddesi ile şu anda uygulanmakta olan 2016 yılı merkezi yönetim geçici bütçesi kapsamında hesap edilmeyen ama ciddi miktarda harcama yapılmasını gerektiren bir düzenleme yapılmak istenilmektedir. Düzenleme sınırları belli olmayan miktarda harcama yapılmasını gerektirmektedir. 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi dikkate alındığında bu maddeyle düzenlenmek istenilen hususların gider hesaplarının yapılarak ve kaynağının ne şekilde temin edileceği de açıklanarak kapsamlı bir şekilde değerlendirilerek görüşülmesi gereklidir. Bu şekilde, kapsamlı ve önemli bir konuda sınırları net olarak belirlenmeden Bakanlar Kuruluna yetki verilerek düzenleme yapılması hem çerçeve kanun niteliğindeki 5018 sayılı Kanuna uygun olmayacak hem de demokratik devlet ve bütçe hakkı gibi ilkelerini ihlal ettiğinden Anayasaya aykırı olacaktır.

Hükûmete verilecek yetkinin, Anayasa gereği, bütçe hakkının tanımı gereği alt ve üst sınırlarının belirtilmiş olması gerekir. Sınırları belirtilmeyen hiçbir harcama konusunda Hükûmete yetki verilemez.

Söz konusu maddenin yasalaşması durumunda maden ocağı işleten özel sektör kuruluşlarına ciddi ölçekte kaynak aktarımında bulunulacaktır. Bu bütçe uygulaması açısından önemli ölçekte kaynak (ödenek) tahsisinin gerektiği bir duruma tekabül etmektedir. Bu durum için şu an yürürlükte olan Geçici Bütçe Kanununda herhangi bir ödenek ayırımında bulunulmamış ve kaynak öngörüsünde bulunulmamıştır. Aslında söz

konusu madde düzenlemesinin kaynak gösterilmek suretiyle ayrı bir yasa teklifiyle tartışmaya açılmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Ayrıca söz konusu madde metninin madencilik sektörünün işleyişi ile ilgili olarak kapsamlı bir düzenleme getirdiğinden ötürü Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda ayrıntılı olarak görüşülüp değerlendirilmesinin yapılması gerekir.

5018 sayılı Kanunun 19'uncu maddesi yürürlükte olduğu sürece söz konusu değişikliğin komisyonda bu şekilde görüşülmesi, müzakere edilmesi ve burada kabul edilmesi hem söz konusu kanunun rafa kaldırılması ve kadük edilmesi anlamını taşır, hem de bu tutum yüce Parlamente'ye yakışacak bir tutum ve davranış biçimi değildir.

Madde metninin gerekçesinden; maden işletmeciliği yapan özel sektör kuruluşlarının üretim maliyetlerinde meydana gelen artışların 3213 sayılı Maden Kanununda ve 4857 sayılı İş Kanununda 10.09.2014 tarih ve 6552 sayılı Kanunla özellikle yeraltı maden işletmelerinde çalışma koşul ve sürelerine ilişkin bazı değişikliklerden kaynaklandığı, bunların çalışma süreleri, ücretli izin süresi, fazla çalışma süresi, ve fazla çalışma ücretine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Yine gerekçede kamu bütçesinden yapılacak desteğin ana amacının bu işletmelerin üretime devamlarının sağlanması, işçi çıkarmalarının önlenmesi olduğu belirtildiği göz önüne alınarak söz konusu desteğin; firma bazında üretim miktarına bağlı formülasyon içeren destek yerine istihdam edilen işçi sayısı dikkate alınarak, işçi sayısına veya işçi istihdam maliyetine katkı şeklinde formüle edilmesinin daha gerçekçi bir çözüm olacağı, bu durumun aynı zamanda desteğin kamuoyuna açık, şeffaf ve bilinen parametrelerle sağlanması anlamına geleceği düşünülmektedir.

Usul yönünden uygun olmadığını düşündüğümüz bu maddenin kanun teklifinden çıkarılarak 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine uygun şekilde gerekli hazırlıkları yapılarak getirilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

6- Tasarının 7 ila 16'ncı Maddeleriyle İlgili Görüşümüz

Tasarı metninde yer alan 7 ila 16'ncı maddeler 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda kapsamlı değişiklik yapan maddelerdir. Söz

konusu maddelerin görüşülmesi sırasında söz konusu maddelerin yakında T.B.M.M.’ye yeniden sevk edileceği anlaşılan “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı “ ile birlikte Avrupa Birliğiyle ilgili standartlar da dikkate alınarak görüşülmesi yönündeki talebimiz kabul görmemiştir.

7-Tasarının 17’nci Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Tasarının 17’nci maddesiyle, işverenlerin rekabet gücünün artırılması ve kayıtlı istihdamın teşviki, asgari ücretle çalışanların yoğunlukta olduğu küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi gerekçe gösterilerek işverenlerin çalıştırdıkları sigortalı işçiler ile ilgili olarak ödeyecekleri sigorta primlerinin bir bölümünün hazinece karşılanması amacıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici bir madde eklenmektedir.

Komisyonadaki görüşmelere esas alınan Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 17 maddesinde yer alan metin görüşmeler sırasında muhalefet parti sözcülerinin ısrarlı uyarıları sonucunda kapsamı genişletilerek parasal destek miktarı da artırılmıştır.

C.H.P. haziran ayında gerçekleştiren seçim beyannamesinde asgari ücreti 1.500 TL. olmasını önermiş ve C.H.P.’nin bu önerisinin kamuoyunda ve tüm seçmen nezdinde görmüş bulunduğu genel kabul üzerine, önce kaynak tartışmaları yaratarak konuya muhalefet eden şu an iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi de ekonomik vaatlerinde bir sonraki seçim için revize yapma zorunluluğu duyurarak asgari ücretin yükseltileceği sözünü Kasım seçimlerinden önce kamuoyuna duyurma mecburiyeti hissetmiştir. Asgari ücretin artırılması yanında bu artıştan kaynaklanan yükün daha üretim amaçlı, üretim yapan firmaları teşvik eder bir tarzda giderileceği yönünde kamuoyuna değişik öneriler açıklamıştık.

Bu yükün bir bölümünün hazine tarafından karşılanmasını öneren bu düzenlemenin Anayasa’nın 10, 60 ve 61’nci maddelerinde yer alan hükümler ve eşitlik ilkesi açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Asgari ücretteki artıştan kaynaklanan yük dolayısıyla esnaf ve sanatkarlarımızın

da desteklenmesi gerekmektedir. Düzenlemenin bu doğrultuda esnaf ve sanatkarlarımızı da kapsayacak şekilde genişletilmelidir.

Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısını ve Geçici Bütçeyi düzenleyen 5018 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin son fıkrasında “Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerinin yetersiz kalması hâlinde veya öngörülemeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla kanunla ek bütçe yapılabilir” hükmüne yer verilmiştir.

Kanun Teklifinin bu maddesiyle şu anda uygulanmakta olan 2016 yılı merkezi yönetim geçici bütçesi kapsamında hesap edilmeyen bir miktarda harcama yapılmasını gerektiren bir düzenleme yapılmak istenildiği de göz önünde bulundurulması gereken bir husustur. Ayrıca söz konusu düzenlemenin vergi dilimindeki tarife artışı nedeniyle net asgari ücrette meydana gelecek düşüşün önlenmesi açısından asgari ücret tespit komisyonunun eylül ayından sonra toplanması gerekeceğinin dikkatten kaçmaması gerekir.

8- Tasarının 19 uncu Maddesiyle İlgili Görüşümüz

Kanun Tasarısının 19 uncu maddesi kamu payı yüzde 50’nin altında olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketler ile bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetiminin, ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen ve Sayıştay’a gönderilecek bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılacağı; Sayıştay’ın, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkının gereği olarak denetim yetkisiyle ve Sayıştay’ın görev alanına giren bir işlevin yerine getirilmesiyle ilgili bir maddedir.

Tasarının 19’uncu maddesiyle Sayıştay Kanunun 4’üncü maddesine eklenen fıkra aşağıdaki gibidir.

“MADDE 19- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketler ile

bunların iştirakleri ve bağılı ortaklıklarının denetimi, ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen ve Sayıştaya gönderilecek bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılır. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

Askerlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nda ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde yer alan metinde söz konusu madde aşağıdaki şekilde yer almakta iken komisyon görüşmeleri sırasında verilen bir önerge ile kapsama alınmak istenen şirketlerin iştirakleri ve bağılı kuruluşları dahil edilerek kapsam genişletilmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul da işlem gören şirketlere ilişkin ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştaya gönderilir. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

Söz konusu madde metninin gerekçesi ise aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

*“**MADDE 2-** Madde ile; Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin 4/12/2014 tarihli ve E: 2013/114, K: 2014/184 sayılı iptal Kararı üzerine, kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlerin Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uyarınca yapılan bağımsız denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporlarının Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştayın, kendisine sunulan bağımsız denetim raporları üzerinden değerlendirme yaparak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunması yönünde düzenleme yapılmaktadır.”*

Daha önce 6085 sayılı Kanunla yapılan ve aynen bu düzenlemedeki ifadeleri içeren bir değişiklik Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesi iptal kararında “6085 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde Sayıştayın denetimine tabi kurum ve kuruluşlar arasında sermayesinde kamu payı bulunan ve özel kanunlarla kurulmuş anonim ortaklıklar ile maddenin (a) bendinde sayılan idarelere bağılı veya bu idarelerin kurdukları veya doğrudan ve dolaylı olarak bunların ortak oldukları her çeşit idare,

kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler de sayılmış olmasına rağmen -bunlar tek tek sayılmış Sayıştay tarafından denetlenecek diye- dava konusu ibarede anılan bu kuruluşların Sayıştay tarafından denetlenebilmesi için bunların sermayesindeki kamu payının yüzde 50'den fazla olması kuralına yer verilmiştir. Bu durum, Sayıştay'ın anılan kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin denetim yetkisini ortadan kaldırmakta, dolayısıyla yasama organının yürütmenin bütçeyle ilgili işlemleri kanunlara uygun bir şekilde yürütüp yürütmediğini denetleme imkânını sınırlayarak demokratik devlet ilkesine zarar vermektedir. Açıklanan nedenlerle dava konusu ibareler Anayasa'nın 2'nci ve 160'ıncı maddelerine aykırıdır, iptali gerekir” denilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, TBMM denetimi “Sayıştay tarafından yapılır” diyerek Sayıştay'ın dolaylı yollardan değil doğrudan denetim yapması konusundaki anayasal gerekliliği vurgulamıştır. Anayasa Mahkemesinin bu kararı sonrasında yapılması gereken Anayasa Mahkemesinin bu konudaki iptal gerekçesi doğrultusunda 6085 sayılı Sayıştay Kanununda gerekli düzenlemenin yapılmasıdır. Aksi takdirde yapılmak istenilen düzenleme Anayasa'ya aykırı olacağından yine Anayasa Mahkemesi'nce iptali söz konusu olabilecektir. Yapılmaya çalışılan bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin karar gerekçelerini karşılamamaktadır

Anayasa Mahkemesi Kararına göre Sayıştay tarafından denetlenmesi gereken kuruluşlar bu teklifle Sayıştay'ın doğrudan denetim yetkisi dışına çıkarılarak; sadece bağımsız denetim raporları üzerinden dolaylı bir denetime tabi tutulmalarının yolu açılmaktadır. Böyle bir yol ise denetim olarak kabul edilemez.

Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararı göz önüne alındığında yapılan düzenlemenin gerekçesinin Anayasa Mahkemesinin iptal kararı olarak gösterilmesinin nedeni tarafımızca anlaşılamamıştır.

Sayıştay anayasa ve özel bir yasa ile T.B.M.M. adına denetim görev ve yetkisiyle donatılırken, Sayıştay denetiminin “Sayıştay tarafından yapılır veya yaptırılır” anlamına gelen Sayıştay'ın denetim yetkisini devretmesine zımni olarak da olanak sağlayan bu tür örtülü düzenlemelerin ayrıca anayasamızda yer alan bazı hükümlere aykırılık taşımakta olduğu düşünülmektedir.

Anayasa'nın 6. maddesinde, hiçbir kimse ya da organın kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı; 128. maddesinde, Devlet'in genel yönetim ilkelerine göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve

sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlilerince yerine getirileceği kurala bağlanmıştır.

Bu kural uyarınca, Sayıştay'ın genel yönetim ilkelerine göre yürütülen asli ve sürekli görev olduğunda kuşku bulunmayan denetim görevini kamu görevlileri eliyle yerine getirmesi zorunludur. Bu da, denetim görevinin doğrudan Sayıştay'ca yapılması gerektiği anlamına gelmektedir..

Ayrıca, Anayasa'nın 160. maddesinde de, Sayıştay'ın öngörülen hizmetleri "yapmakla" görevli olduğu belirtilmiş; Sayıştay'a bu görevleri kendi dışında bir kurum ya da kuruluşa "yaptırma" yetkisi verilmemiştir.

Bu nedenle, Sayıştayın denetim görevini özel ve bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılmasına olanak sağlayan bu düzenlemeler Anayasa'nın 128 ve 160. maddeleriyle bağdaşmamaktadır.

Söz konusu madde düzenlemesinin gereksiz olduğu, anayasaya aykırılık taşıdığı düşünülmektedir.

Açıklanan nedenlerle Anayasa Mahkemesi Kararı çerçevesinde Sayıştay'ın denetim yetkisinin doğrudan kullanması yerine bağımsız denetim raporları üzerinden dolaylı denetim yetkisi verilerek kullanılması yönündeki düzenlemenin Anayasaya aykırı olduğu düşüncesindeyiz.

Sonuç olarak I nci Bölümde açıklanan nedenlerle “torba kanun” şeklinde hazırlandığı için Tasarının bütününe; II nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle Tasarının 1, 2, 5, 3, 6 ve 19 ncu maddelerine ilişkin olarak Komisyon Kararına katılmıyoruz.

Zekeriya Temizel
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul

Musa Çam
İzmir

Selin Sayek Böke
İzmir

Aykut Erdoğan
İstanbul

Lale Karabıyık
Bursa

Seyit Torun
Ordu

Kadim Durmaz
Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

1/414, 2/338 esas numaralı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na ilişkin komisyon muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Usûl Açısından Değerlendirme

Komisyonumuzda görüştüğümüz 1/414, 2/338 esas numaralı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; isminden de anlaşılacağı üzere, birçok farklı kanunda değişiklik barındıran; yasama literatürüne AKP döneminde giren ve AKP'nin 13 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyetini ayaklar altına alan, Plan ve Bütçe Komisyonu'nun ihtisas alanına girmeyen birçok düzenlemeyi içeren ve tabiri caizse 'çorba' haline gelmiş bir torba tasarı şeklindedir. AKP dönemi boyunca, parlamentonun yasama ciddiyeti ve sorumluluğu; pragmatik ve popülist yasa yapma yaklaşımı ile oldukça işlevsiz hale getirilmiş ve ciddiyetle yapılmayan yasalar, idarenin uygulamalarında devamlı olarak sorunlara sebebiyet vermektedir. Bugüne kadar torba düzenlemelere dair komisyonumuzdaki itirazlar, kamuoyundaki tepkiler ve torba düzenlemelerle yapılan kanunların uygulamada yarattığı sorunlardan ötürü, 24. yasama dönemi içerisinde, AKP'nin bir daha torba düzenleme yapmayacağı, bizzat dönemin Hükümet Sözcüsü tarafından açıklanmıştı. 16 Eylül 2014 günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısı sonrası dönemin Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç'ın Başbakan Davutoğlu'na atıfla yaptığı açıklamada; *“Çok maddeli yasadan dolayı siz haklı olarak torba diyorsunuz ben kullanmıyorum. Bundan sonra da bu ismi kullanmamayı istiyoruz. Çok maddeli yasa yerine o iş ile ilgili yasaları getirmeye gayret edeceğiz. Birçok yasayı değiştiren sonra da haklılık payı olan torba gibi adı yasama literatürüne sokma gayretinde değiliz. Yasama sıfır hata kabul eder. En iyi şekilde çıkarılmalıdır. O kanunun 1 maddesi bir başka kanunun 3 maddesini değiştirerek. 49 kanundan ayrı ayrı değişikliğe getirilmiş olabilir. Bundan sonra bu kadar maddeli tasarımı umarım ki görmeyeceğiz. Başbakanımızın talimatı budur. Nedir, 3, 5, 10 madde ne ise o tasarı gönderilecek”* demiştir. Arınç sözlerinin devamında, bir daha bu kadar çok maddeli düzenlemelerin meclise gelmeyeceğini ve yeni torba yasa çalışmaları içerisinde olmayacaklarını vurgulamıştı.

Buna karşın, 26. Yasama Dönemi'nde geçirmiş olduğumuz iki aylık süreç içerisinde, komisyonumuzda görüştüğümüz bütün kanun tasarısı ve teklifleri, temel kanun olarak değil, yine torba düzenlemeler olarak Hükümet ve iktidar partisi milletvekilleri tarafından getirilmiş ve içerisinde komisyonumuzun ihtisas alanına hiç girmeyen birçok düzenlemeyi, AKP'nin parmak çoğunluğu ile geçirmiş durumdayız. Son bir ayda üçüncü torba düzenleme olarak önümüze getirilmiş bu torba tasarının içerisinde de, komisyon alanımıza girmeyen birçok farklı düzenlemeyi barındıran bir muhteva mevcuttur. Üstelik komisyon çalışmalarına Hükümet adına katılan Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanı Binali Yıldırım ve komisyonumuzun AKP'li Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç de, torba düzenlemelerin yasama usulü açısından ne kadar yanlış olduğu eleştirilerimize katılmış ve torba düzenlemelerin doğru olmadığını, ancak buna biraz mecbur olduklarını itiraf etmişlerdir. Bu mecburiyet, AKP'nin pragmatik politikalarının, yasama anlayışına tezahür ettiğini resmetmektedir.

Hükümetin ve AKP'li yetkililerin torba yasa çalışmalarının bir daha olmayacağına ve bunun Başbakan'ın talimatı olduğuna dair geçmiş beyanatları ve komisyonumuzda torba düzenlemeye dair Bakan ve komisyon başkanının özeleştirilerine rağmen, bugün yeniden yasama faaliyetini ayaklar altına alan birçok düzenlemeyi içeren, ilgili ihtisas komisyonlarından hiçbir görüş alınmadan yangından mal kaçırmaya, üstelik Anayasa Mahkemesi'nden dönmüş ve önceki torba teklifte, madde metninden çıkarılan Sayıştay ile ilgili düzenleme gibi Anayasa'ya aykırılık teşkil eden düzenlemeleri de içeren bir tasarıyı, bütün itirazlarımıza rağmen görüşmüş bulunmaktayız.

Torba Tasarının Maddelerine İlişkin Değerlendirme

Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılan Düzenlemeler

1, 2 ve 5. Maddeler

Mevcut düzenlemelerden önce Türkiye'deki askerlik kavramı ile ilgili yerleşik algı ve kamu uygulamalarının çarpıklıklarına dair bir değerlendirme yapmak hayatidir. Tüm demokratik ülkelerde vatandaşın bir konu hakkındaki beyanı esas iken anti-demokratik veya geçiş sürecinde olan ülkelerde ise birçok konuda devletin söylediği esastır. Bu konular kamu uygulamalarında birçok çelişki yaratmaktadır. Öncelikle vatandaşların sonraki hayatlarını etkileyecek bir dizi mağduriyet silsileleri başlatmakla birlikte, kamuda da verilen kararların yanlışlıklarından dolayı tazminat yükleri ve algı yanlışlıkları oluşturmaktadır. Askerlik

konusu Türkiye'nin en üst hukuksal metni Anayasa'da bile bir zorunluluk olarak ifade edilemezken, kendilerine devlet bekçiliği verildiğini düşünen subaylar ve savcılar, hâkimler bu konuda bir zorunluluk varmış gibi kararlar vermekte ve bir vatandaşın sonraki yaşamının tümünü etkileyecek kararlar verebilmektedir.

Bir birey çeşitli nedenlerden dolayı askerlik kurumunun içinde yer almak istemiyor olabilir. Bu çeşitli nedenler; savaşa karşı olma, savaşan bir ordunun bir parçası olmak istememe; emir vermek veya almak istememe, itaat etmek istememe; şiddet kullanmayı ve insan öldürmeyi reddetme; dini inançları bağlamında savaşa, savaşmaya, savaş eğitimi almaya, insan öldürmeye karşı olma; politik olarak ordusuz, sınırsız veya devletsiz yaşamayı düşünme olabilir. Tüm bu nedenlerden bağımsız ve çok farklı bir nedenden dolayı da bir birey vicdani olarak askerlik yapmak istemiyor veya ret ediyor olabilir. Tüm olabilme olasılıklarının hepsi yeterince makul ve kabul edilmesi gereken durumlardır.

Darbeci zihniyetin yaptığı 1982 Anayasası bile askerlik zorunlu bir durum olarak belirtilmemektedir. Türkiye Anayasası her vatandaşa din ve vicdan özgürlüğü hakkı tanımaktadır. Birey sadece bu vicdan özgürlüğünden kaynaklı askerlik kurumunun içinde yer almayı ret edebilme hakkına sahiptir. Ayrıca 1982 darbe anayasasının doğrudan askerli ile ilgili olan 72. Maddesi şöyledir: Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getireceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir. Buradan da çok açık bir şekilde anlaşılabacağı üzere askerlik zorunlu değildir. Sadece nasıl yapılacağını kanunlara bırakmıştır.

Bunlarla birlikte vicdani ret hakkı, Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde ve Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesinde düzenlenen din ve vicdan özgürlüğünün koruması altındadır. AİHM bu içtihadını ilk olarak 2011 yılında Bayatyan v. Ermenistan davasında ortaya koymuş ve daha sonra Türkiye'den vicdani retçilerin başvurusunda da bu içtihadını yineleyerek Türkiye'yi 4 ayrı davada din ve vicdan özgürlüğünü ihlalden mahkûm etmiştir (Yunus Erçep, Halil Savda, Feti Demirtaş ve Mehmet Tarhan kararları).

Türkiye'de vicdani reddini ilk açıklama 1989 yılında yapılmıştır. Bu tarihten sonra vicdani reddini açıklayanların sayısı sürekli olarak artarak toplam 491 kişi şimdiye kadar vicdani ret hakkını kullanacaklarını açıklamıştır. Sadece 2015 vicdani reddini açıklayanların sayısı 98'dir. Görüldüğü gibi giderek artan ve dikkate alınması gereken bu durum Türkiye'de halen hastalıklı bir durum uygulaması görmektedir. Askerlik görevini yaparken vicdani ret hakkını açıklayanlar ise utanç verici birçok uygulamaya da tabi tutulmuştur.

Vicdani retin bir hak olarak tanınmasının yanında Türkiye’de zorunlu askerliğin kanunlarla garantiye alınacak şekilde zorunluluk olmaktan çıkarılması gerekmektedir. Zorunluluk olmasından çıkarılmasından kasır Türkiye’nin bir ordusunun olmaması gerektiği değildir. Bu mesleğin tamamen profesyonel bir şekilde yürütüleceği bir konuma kavuşturulacağı bir düzenlemeye ihtiyaç vardır. Elbette gönüllü olarak askerlik yapmak isteyen vatandaşlara da bu hak verilmelidir. Bir bireyin askerlik yapmamak tercihi kadar yapmak isteği de bir haktır ve bu hak verilmelidir.

Mevcut kanun tasarısında komisyonda görüşülen Madde 1 şöyledir: ***“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tâbi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı bulundukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.”***

Akla ilk gelen soru bu gereklilik nereden kaynaklanmaktadır? Komisyonda uzman olarak katılan TSK mensubu subaylar bu sorunun cevabını şöyle vermişlerdir: “Çift vatandaşlığa sahip ve askerlik hizmetini yapmamış bazı vatandaşlarımıza bulundukları ülkeler zaman zaman iki ülkeden birini seçmeleri istenmektedir. Dışişleri Bakanlığı’nın yapmış olduğu bir araştırmaya göre ise bu seçeneğin sunulduğu vatandaşların yüzde 95’i bulundukları ülkenin vatandaşlığını seçerek Türkiye Vatandaşlığından çıkmaktadırlar.” Kendi ülkesinin vatandaşlığını bırakmayı seçen yurt dışında yaşayan Türkiye Vatandaşlarını askerlik bedelini düşürerek vatandaşlıkta tutma gayreti oldukça ironiktir. Bir insan kendi vatani olan ülkenin vatandaşlığını bırakıyorsa bu durum ilk önce vatanın mevcut pozisyonundan duyulan rahatsızlık ile açıklanabilir. Eğer bulunduğu ülkeyi seçiyorsa bir kişi demek ki o ülkeyi Türkiye’ye yeğlemiştir. Milliyetçi bir düşünce ile ilk önce askerlikle bu insanları Türkiye Vatandaşlığında tutma isteği ise sadece kâğıt üstünde görünen bir vatandaşlıktan başka bir şey değildir. Ya da başka bir taraftan yaklaşarak bir insanı vatandaşlıkta tutma bedeli 1000 Avro’mudur? Para ile diri tutulmaya çalışılan milliyetçilik çoktan iflas etmemiş midir?

Kanun tasarısında askerlikle ilgili olan Albay'ları emekliliğe teşvik etme düşüncesi ile hazırlanan madde de eleştirilmeye ve yeniden düzenlenmeye muhtaçtır. Disiplin ve düzen ile ayakta durduğunu ve süreklilik kazandığını beyan eden TSK'nın günümüzde subay kadrolarında bir yığılmanın olacağını görmemiş olması, TSK ve Savunma Bakanlığı'nın çalışma şekli ve personel alma durumunu sorgulanır kılmaktadır. Bu yığılmadan çıkış yolunu emekliye ayrılmayı düşünmeyen albayların emeklilik ikramiyesinde belli düzenlemeler ile artışı sonucunda emekliliğe teşvik ise ciddiyetsizliktir. Bu durum emekliliği gelmiş tüm kamu kurumları içinde albaylara farklı bir statü kazandırılarak eşitsizlik doğuracak ve bu eşitsizlik zaman içinde artarak devam edecektir. Bu kanun yerine TSK içindeki emeklilik koşullarının tamamen gözden geçirilerek bir meslek grubuna değil tüm kamuyu düşünerek yapılması gerekmektedir.

Nüfus Kanununda Değişiklik Öngören Düzenlemeler

3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16. Maddeler

Bilindiği üzere TÜBİTAK tarafından geliştirilen ve 'Akıllı Kimlik Kartı' olarak da isimlendirilen yeni kimlik kartları, AKP iktidarınca her platformda sağlayacağı kolaylıklarla, kimlik kartlarının daha modern bir şekle sokulması ile ifade edilmektedir. Ancak AKP'nin iktidara geldiği 13 yıldan bu yana gerek sağlık alanı, gerekse toplumsal cinsiyet eşitliği, eğitim ve daha pek çok toplumsal alanda bir revizyon gerçekleştiriliyormuş gibi kamuoyuna sunduğu değişikliklerin aslında herhangi bir revizyona tabi tutulmadığı, bu değişikliklerin AKP iktidarının otoriter ve baskıcı yönetim biçimine uydurulmaya çalışılan değişikliklerden ibaret bir takım düzenlemeler olduğu görülecektir. 'Yeni Türkiye' imajı üzerinden sunumu yapılan sahte propagandanın esasında eski vesayetçi sistemin daha modern bir görünüm ile sunulmaya çalışıldığı zaman içerisinde birçok somut gelişme ile görülmüştür. Bu bağlamda, özellikle yeni kimlik kartlarına ilişkin içerisinde biyolojik verilerin nasıl yer aldığı düzenlenmesinden din hanesinin yer alıp yer almayacağı yönündeki düzenlemeye kadar yapılacak olan değişikliklerin katılımcılık ilkesiyle belirlenmemiş olması yine ilgili maddenin de yer aldığı ***“Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”***nın komisyon aşamasında gerçekleşen tartışmalar ile ortaya çıkmıştır.

Tasarı'nın 3 üncü maddesi 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu” ile ilgili olup, (6) numaralı sırası,

“6

a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye

Cumhuriyeti kimlik kartı 15 TL

b) Değişirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 15 TL

c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 50 TL”

Şeklinde düzenlenmiştir. Kaybedilme durumu iradi olarak gerçekleşmeyen Kimlik Kartı kayıp bedelinin 50 TL olarak belirlenmesi özellikle açlık sınırının 1391 TL olduğu günümüzde sosyal devlet anlayışı iddiasında olan bir iktidar açısından komedi, halk açısından da trajedi olmuştur ne yazık ki. Bir kamusal hizmet olan bu bedele ilişkin düzenlemenin iptal edilmesi ve bu hali ile genel kurula gitmesi sosyal devlet anlayışının bir gereği olacaktır.

Yine bunun yanı sıra kimlik kartlarının teknik, biçim boyutundan ziyade hazırlık aşamasında içeriğin ne olması gerektiği konusunda katılımcılık ilkesi göz önünde bulundurulmamış ve doğrudan üstten yaklaşımca bir tavır ile kimlik kartlarının içerik boyutu tasarlanmıştır. Söz konusu tasarıda yer alan düzenlemelerin de komisyona sunulması AKP iktidarı için yalnızca zorunlu bir boyutu olmuştur. Komisyon aşamasında yapılan değerlendirmelerin göz önünde bulundurulmaması buna en büyük ve en somut kanıt olmuştur. Bu bağlamda, kamuoyunun da hatırlayacağı üzer bir yurttaş, nüfus cüzdanlarında bulunan din hanesi kısmının din ve vicdan özgürlüğüne aykırı olduğu gerekçesiyle 2006 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuş, AİHM, nüfus cüzdanlarında din hanesi bulunmasının Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüyle ilgili 9 uncu maddesine aykırı olduğu sonucuna ulaşmış ve dava 2 Şubat 2010 tarihinde karara bağlanmıştır.

Bilindiği üzere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 9 uncu maddesi

“1- Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir.

2. Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu düzeninin, genel sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir.”

şeklinde “Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü”nü düzenlemektedir.

AİHM esasında 9 uncu maddede korunduğu şekliyle düşünce, vicdan ve din özgürlüğünün toplumun bir arada yaşayabilmesinin temel yapıtaşlarından biri olduğu ve dini anlamda bu özgürlüğün aynı zamanda inançlı kimselerin yaşama bakış açıları ve kimliklerini oluşturan çok önemli bir unsur olmasının yanı sıra yine inanmayan kişiler açısından da gayet önemli bir kazanım olduğunu vurgulamak istemiştir.

Ayrıca AİHS'nin 9 uncu maddesinde düşünce, vicdan ve din özgürlüğü herkes için bir hak olarak öngörülürken, bu hakkın din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, açıkça veya özel tarzda ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü kapsadığı belirtilmiş ve bu bağlamda söz konusu hakkın esasında kolektif olma şekline de vurgu yapılmıştır.

AİHM'nin 9 uncu maddeye dayanarak Kimlik kartlarında Din hanesinin beyan edilmesinin Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü ile bağdaşmayacağına karar vermesinden hemen sonra 2006 yılında dönemin AKP hükümeti ***'istenildiğinde din hanesinin boş bırakılabileceği'*** şeklinde düzenlemeye gitmek zorunda kalmıştır. Ancak aradan geçen bunca zamana rağmen 2023 hedefi ile Demokratik ve Reformist bir İktidar ve parti olduğunu iddia eden AKP iktidarı 2016 yılında başlanmak üzere 3 yıl içerisinde dağıtacağı yeni kimlik kartları ile görüntü mahiyetinde bir revizyona gittiğini söyleyebiliriz.

Yeni kimlik kartlarında din hanesinin hala yerli yerinde durması AKP iktidarının samimiyetsiz, evrensel hukuk kararlarını hiçe sayan bir yapıda olduğunu gözler önüne sermiştir. Zira her ne olursa olsun, herhangi bir nüfus cüzdanı dine ayrılmış bir hane içeriyorsa ve bu hane boş bırakmak kaçınılmaz olarak belirli bir çağrışım yaratacaktır. Din hanesi boş bırakılan bir nüfus cüzdanını taşıyan yurttaş, kendi iradesi dışında kamusal alanda resmi görevlilerin müdahale riski ile karşılaşarak nüfus cüzdanında din hanesi dolu olan yurttaşlardan hemen ayırt edilecek ve bu durum da sistematik bir fişlenme uygulamasını gündeme getirecektir. Yani esastan devletin burada ***'din hanesinin boş bırakılabileceği'*** serbestisini getirmesi yurttaşın fişlenmesini doğrudan devlet eliyle resmileştirilmesi anlamını taşımaktadır. Bu anlamda AİHM tarafından verilen kararda da nüfus cüzdanı üzerinde hiçbir ibare olmamasını talep etme yaklaşımı bireyin derin inançları ile yakından bağlantılı olduğu ve bireyin en mahrem yönlerinden birinin hâlâ ifşa edildiği kanaati yer almıştır.

Böylesi bir durum, hiç şüphesiz dini inanç ve düşüncelerin ifşa edilmeme özgürlüğü kavramına aykırı düşmektedir. Yine Türkiye’de fişleme uygulaması yeni bir uygulama değildir. Özellikle 12 Eylül askeri darbesinin hemen ardından yaşanan geçiş döneminde birçok yurttaş hakkında rapor düzenlendiği ve bu raporlar referans alınarak yurttaşların potansiyel suçlu ilan edildiği ve bu bağlamda muamele gördükleri bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Bu fişleme durumu öyle ki istihbari faaliyette bulunan bazı kişiler, tehlikeli veya suçlu olduğuna ‘karar’ verdikleri yurttaşlar hakkındaki yargılamalarda, ellerinde bulunan istihbarat raporlarını adli makamlara iletmeyi bir görev bilmişlerdir.

Sistematik fişleme uygulamasının resmi bir düzeyde oluşu ve bu fişleme uygulamasının bizzat kimliklerde yer edinmesi bu tür istihbari bilgilerin her zaman bireylerin temel hak ve özgürlüklerini ihlal edecek biçimde kullanılma olasılığının olduğunu göstermektedir. Yine bu sistematik fişleme uygulamasının yalnızca bir fişleme uygulamasından ibaret olmadığını belirtmekte fayda vardır. Bu uygulama aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti’nin 90 yıldır süregelen özgüven bunalımının bir başka biçimde yansması ve AKP iktidarı ile sürdürülmeye çalışılmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti 90 yıldan bu yana ciddi bir özgüven bunalımı ile karşı karşıya kalmakta ve yurttaşlarına güvenmemektedir. Zira AKP’den önce Cumhuriyetin merkez değerlerini, yine AKP ile birlikte devletin ‘değerleri’ni koruma iddiasında olan asker, sivil bürokrat bu değerleri koruma adına yurttaşları kategorize ederek fişlemekte ve doğal olarak potansiyel bir suçlu gibi görmektedir. Böyle bir uygulama eleştirmekte olduğumuz 12 Eylül Anayasası’nın, 24’ncü maddesinde bile ***‘herkes vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. Kimse ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz’*** şeklinde düzenlenmiştir.

Darbe Anayasası bile düşünce, vicdan ve din özgürlüğünü Anayasal güvence altına alıyormuş gibi görünürken AKP iktidarının 12 yıl önce Türkiye’nin taraf olduğu ve uluslar arası nitelikteki bir Adalet kurumunun kararına hiçbir şekilde uymamakta direktmesi toplum adına kaygı verici bulunmalıdır. Bu anlamda AIHM tarafından mevcut kimlik kartlarında din hanesinin varlığının düşünce, vicdan ve din özgürlüğü ile bağdaşmayacağına dair vermiş olduğu kararın tanınması ve bu bağlamda yeni kimlik kartlarında din hanesine yer verilmemesi ve kamu görevlisi ile nüfus cüzdanında din hanesini boş bırakmak isteyen yurttaşın karşı karşıya gelmesini önleyecek biçimde bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Böyle bir düzenleme hem uluslararası yükümlüklerin yeri getirilmesini kolaylaştıracak hem

de düşünce, vicdan ve din özgürlüğünün bizzat devlet tarafından güvenceye alınmasından hareketle yurttaşın doğrudan devlet tarafından fişlenme uygulamasına maruz kalması riskini ortadan kaldırıp karşılıklı bir özgüven geliştirecektir.

Sayıştay Kanununda Yapılan Değişiklik

19.Madde:

Yapılan düzenleme ile; 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketler ile bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetimi, ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen ve Sayıştaya gönderilecek bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılır. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

Hatırlanacağı üzere dönemin AKP hükümeti tarafından Sayıştay Yasası ile ilgili gerçekleşen düzenlemeyle *“Sayıştay’ın Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarını, mahalli idareleri, sermayesindeki kamu payı doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50’den fazla olan özel kanunlar ile kurulmuş anonim ortaklıkları; kamu payı yüzde 50’den az olmamak kaydıyla söz konusu idarelere bağlı veya bu idarelerin kurdukları veya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak ortak oldukları her çeşit idare, kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketleri denetleyeceği* “ yönünde bir hüküm getirilmiş ancak bu düzenleme Anayasa Mahkemesi’ne yapılan itiraz üzerine söz konusu düzenlemenin *“Sayıştay’ın kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin denetim yetkisini ortadan kaldırdığı, yasama organının yürütmenin bütçe ile ilgili işlemlerini kanunlara uygun bir şekilde yürütüp yürütmediğini denetleme imkânını sınırlayarak demokratik devlet ilkesine zarar verdiği”* gerekçesiyle 2013 yılında Anayasa Mahkemesi “yüzde 50’den az” ve “yüzde 50’den fazla” kriterlerinin yer aldığı denetim yetkisini Anayasa’ya aykırı bularak iptal etmiştir.

Ancak Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ve Sayıştay’ın doğrudan *“Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketler ile bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetimi”* ni engelleyerek dolaylı denetimini de koşullara bağlayan düzenleme söz konusu torba yasaya yeniden eklenmiş ve kamu adına bağımsız denetim

yapma özelliği, yalnızca kağıt üzerinde kalan Sayıştay bir kez daha parlamento adına mali denetim görevinden koparılmaya çalışılmıştır. Kamuoyunun da bildiği üzere Sayıştay kurumunun bağımsızlığına yapılan ilk darbe bugün AKP iktidarının her fırsatta vesayetçi olarak adlandırıp eleştirdiği ancak bizzat kendi varlığını uyarladığı 12 Eylül rejiminin hazırladığı baskıcı otoriter ortam ile başlamıştır.

Kamusal alanda şeffaflığın demokratik olmanın ilk ve en önemli koşullarından biri olduğunu söylemek doğru bir tespit olacaktır, zira kamu otoritesini kullananların yapmış oldukları işlerin kapalı kapılar arkasında kalmaması, hem işleyiş süreci, hem gösterecekleri etki ve ortaya çıkacak sonuçlar açısından yurttaş tarafından bilinir kılınması önemlidir. Bu süreç aynı zamanda kamu otoritesini kullananların esasında bu otoritenin sahibi değil bu otoriteyi halktan, yurttaştan vekaleten almış olmasıdır Böylece her yetkinin asıl sahibinin yurttaş olduğu unutulmamalı ve bu bağlamda otorite tarafından kamusal yetki kullanılmalıdır.

Bu açıdan AKP iktidarının Anayasa Mahkemesi’nin 2013 yılında vermiş olduğu iptal kararını yok sayarak yeniden TBMM’ye getirmiş olduğu ve %50’nin altında Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlerin işlemlerinin bağımsız denetmenlerce hazırlanacağı ve Sayıştay’ın bu raporları esas alarak hazırlayacağı denetim raporunun TBMM’ye sunulması yönündeki düzenlemesi kamudan alınan yetkinin adeta bir gaspı ve şeffaflık ilkesinin yok sayılarak antidemokratik bir işlemin, bir sürecin kamusal yetki adıyla meşru kılınması durumudur.

Maden Kanununda Yapılan Değişiklik

6. Madde

Türkiye’de emekçilerin iş cinayetlerinde verdikleri en büyük bedeller maden ocaklarında olmuştur. Son olarak Soma’da Türkiye tarihinin en büyük iş cinayetlerinden birine ülkemiz dramatik bir şekilde tanık olmuştur. Maden cinayetleri konusunda geçmiş hükümetlerde gerekli tedbirleri almaktan kaçınmış fakat AKP hükümetlerinde makas maden ocaklarında çalışan emekçilerin aleyhine büyük bir şekilde açılmıştır. Kapitalizmin tüm yakıcılığı ile hissedildiği ülkelerde bile maden çalışanları söz konusu olduğunda, işçi politikaları konusunda tavizler vermişlerdir. Fakat Türkiye’de bu durum maalesef böyle olmamıştır. Birçok kurumda olduğu gibi denetimler hassasiyetten uzak yapılmıştır. Denetimler dışında gerekli iş güvenliği konusunda da mevcut düzenlemeler oldukça

yetersizdir. Bu yetersizlik ve denetimsizlik konusunda en kârlı çıkan sermaye sahipleri ise herhangi bir kaza kamuoyuna yansdığında, hükümetin uygulamalarından cesaret alarak mağdur kimliğine bürünmekten de kaçınmamışlardır.

Mevcut kanun tasarısındaki düzenleme ile bu konuda gerekli önlemleri almayan ve gerek maaş gerekse iş güvenliği konusunda üzerine düşeni yapmayan sermaye sahiplerine devlet tarafından bir destek daha verilerek yanlış uygulamalar konusunda cesaretlendirilmektedirler. **Devlet tarafından karşılanacak olan maliyet artışları ise halktan alınan vergilerle ödenmeye devam edeceği için asıl yük dolaylı olarak halkın sırtına bindirilmeye devam edilecektir.** Getirilen bu tasarı yerine yüksek kâr marjına sahip işverenlerin gerekli tedbirleri almasını gerektiren, aldıkları maaşlardan emeklilik koşullarına yansıyacak SGK ödeneklerine kadar iyileştirme yapılması sağlanmalıdır. Bunu gerçekleştiremeyeceğini beyan eden maden sahiplerinin ocakları devlet tarafından kamulaştırılarak işletme devlet güvencesinde çalıştırılmalıdır. Bunun aksi yönünde yapılacak olan her düzenleme maden ocaklarında kömür kârasının yaşam karası olma hikâyesi maalesef devam edecektir.

Asgari Ücret Konusunda Yapılan Değişiklik

17. Madde

Asgari ücret konusunda Türkiye’deki hükümetler her zaman sermaye yanlısı bir tutum almıştır ve almaya da devam etmektedir. Asgari ücret miktarının belirlenmesinden, devlet desteğinin hangi kalemleri kapsayacağına kadar şartlar sürekli emekçilerin aleyhine olmuştur. Açlık sınırının 1385 TL olan bir ülkede asgari ücret miktarını 1300 TL ‘ye çıkarmakla övünen bir hükümetin, ne kadar işçi yanlısı bir rol üstlendiği sorgulanması gerekmektedir. Bu miktar üzerinden bile, AKP Hükümeti tarafından sermaye sahiplerine destek verilmesi suretiyle bu maliyetin bir kısmını kamudan karşılanması planlanmaktadır. Günlük kazancı 85 TL’nin altında olan kesimin işverenin sigorta priminin 3,33 TL’sinin hazineden karşılanması planlanmaktadır. Bu miktar üzerinden işçi çalıştıran kurumların orta ve büyük ölçekteki işletmelerde ciddi rakamlara tekabül edecek olmasından kaynaklı bu düzenleme en çok orta ve büyük işletme sahibi sermaye sahiplerine yarayacaktır. Dolayısıyla mevcutta küçük işletme ile orta/büyük işletme sahipleri arasındaki makas daha da büyümüş olacaktır. Yeni bir haksızlık alanın oluşmaması için bu düzenlemenin sadece küçük işletmeleri kapsayacak şekilde daraltılması gerekmektedir. Aksi takdirde hem kamuya daha fazla yük

binmiş olacak, hem de küçük işletmelere ciddi bir haksızlık yapılmış olacaktır. **Kamuya binen yükün büyük bir bölümü halkın vergileri ile karşılanacağı için halkın dolaylı bir şekilde karşılayacağı bir durum ortaya çıkmış olacaktır.**

Daha önceki uygulamalarda orta ve büyük ölçekteki işletmelerin asgari ücretin üzerinde işçi çalıştıranların, işçi primlerini asgari ücret miktarı kadar yatırmış olması işçinin biriken emekli ikramiyesinde ciddi bir haksızlık yarattığı gibi kamuya verilen vergiler açısından bir vergi kaçırma sağlamaktaydı. Sivil toplum ve HDP'nin daha önce yaptığı uyarılar ile bu konuda kısmi miktarda iyileşme sağlanmış olsa da bu düzenleme bir kesime yeni bir mağduriyet alanı yaratırken, başka bir kesime de yeni bir kâr alanı açmaktadır. Bunlardan dolayı bu madde geri çekilerek revize edilmeye muhtaçtır.

Yukarıda ifade edilen usûl ve maddelere ilişkin değerlendirmelerden yola çıkılarak, komisyonumuzda kabul edilen 1/414, 2/338 esas numaralı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın son metnine karşı oy kullanacağımızı belirtmek isteriz.

Ahmet Yıldırım
Muş

Garo Paylan
İstanbul

Nimetullah Erdoğan
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

TASARININ GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

1/414 esas numaralı “Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” 22/12/2015 tarihinde TBMM’ne sunulmuş ve 23/12/2015 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur.

Komisyonumuzun 5/1/2016 tarihinde yaptığı 5’inci birleşiminde 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/338 esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, tasarının geneli üzerinde görüşmeler başlamadan önce verilen bir önerge doğrultusunda İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleri ile ilgili görüşmeleri nedeniyle birleştirilmesine ve görüşmelerde 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasına karar verilmiştir. Tasarı Komisyonumuzda 5/1/2016, 6/1/2016, 7/1/2016 tarihlerindeki birleşimlerde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Tasarı ve teklifte birbirlerini tekrarlayan maddelerin ve hatta daha önce kanunlaşmış maddelerin varlığı dikkati çekmektedir. İlginç olan şey ise tasarı ve teklifin gerekçesinin aynı olmasıdır. Hükümet tasarısına sadece birkaç madde ekleyerek teklif halinde sunulması AKP hükümetlerinin uygulamaya soktuğu “Hükümet Teklifi(!)” garabetinin bir başka örneği olmuştur.

Hükümet bir yandan bir daha torba yasa getirmeyeceğiz demekte, diğer taraftan torba kanun tasarısı ve teklifleri arka arkaya komisyonumuza gelmektedir. Bu birleştirilerek görüşülen tasarısı ve teklif de torba niteliklidir. Bunlarla birlikte Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen beş adet tasarısı ve teklifin dört tanesi torbadır.

Söz konusu tasarısı ve teklif tali komisyonlarda (altı farklı komisyonu ilgilendirmektedir) görüşülmeden Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür. Oysa yapılan düzenlemeler sadece mali hükümler içermemekte ilgili ihtisas komisyonlarında detaylı görüşülmeyi gerektirecek sektörel, mesleki ve hukuki uzmanlık isteyen ve ayrıntılı görüşülmesi gereken konular içermektedir. Bu durumda fiilen bütün kanun tasarısı ve teklifleri Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte, ihtisas komisyonlarında yer alan konularında uzman üyelerin tecrübe ve görüşlerinden faydalanılamamakta ve İçtüzük çiğnenmektedir.

İçtüzüğe aykırı olarak tasarıda ve birleştirilen teklifte yer almayan 375 sayılı KHK ile ilgili bir maddenin eklenmesi ise itirazlarımız sonucu kabul edilmemiştir. Böyle bir maddenin önerge ile eklenmek istenmesi bile yasamanın ve komisyonun içine düştüğü durumu anlatmak için yeterlidir. Hele hele bu maddenin Anayasa Mahkemesi’nin 16/12/2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 2015/101 Esas, 2015/111 Karar nolu kararıyla mağdurlar lehine sonuçlanan bir hükmün yeniden tesisini amaçlaması, işin vahametini iyice artırmaktadır.

Görüşmeler Hükümet adına gelen dört farklı bakanla sürdürülmüştür. Teorik olarak herhangi bir bakan Hükümeti temsil edebilir. Ancak, bunlardan üç tanesinin bakanlığını ilgilendiren herhangi bir husus tasarısı ve teklifte yoktur. Bu durum ihtisas komisyonunda verimli bir çalışmaya engel olmaktadır. Bakanların görüşülen konulara ilişkin hiçbir fikirlerinin olmadığı ve Hükümeti yeterince temsil edemediği tutanaklardan anlaşılabilecektir. Israrlı sorularımıza bakanlar cevap verememiştir. İlgili bakan Hükümet masasında olmayınca bürokratlarla muhatap olunmak zorunda kalınmaktadır. Onların bu görüşmelerde teknik açıklamalarda son derece hazırlıksız ve yetersiz oldukları ve bakanların cevap vermesi gereken siyasi konularda görüş açıklamak zorunda kaldıkları gözlerden kaçmamıştır.

Görüşmelerde Kanun Tasarısının birçok maddesinin kurumlar arasında görüşülmeden TBMM’ye getirildiği görülmüştür. Bu kurumların katkısının alınamaması

açısından son derece önemlidir. Kamuya ciddi mali yük getiren maddeler dahi herhangi bir etki analizi içermemektedir. Düzenlemelerle kamunun ne kadar harcama yapacağı, topluma ne tür maliyetler geleceği; bunlar karşısında ne kadar ekonomik ve sosyal fayda üretileceğine ilişkin herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kısacası 5018 Sayılı Kanun ve Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği kapsamında yapılması gereken etki analizinin yapılmadığı ve ilgili kuruluşlardan (Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı) görüş alınmadığı görülmüştür. Etki analizleri hazırlanmadığı gibi, görüşmeler esnasında bu çerçevede sorduğumuz sorulara da tatminkar cevaplar verilememiştir.

Hükümette ciddi bir öngörü sorunu olduğu görülmektedir. Örneğin; asgari ücret artışının işverenler üzerine getireceği yükün nasıl paylaşılacağı hususu Geçici Bütçe Tasarısının 10 Aralık 2015'deki Komisyon görüşmelerinde tarafımızca gündeme getirilmiştir. Hükümet bütün ısrarımıza rağmen bu konuda bir açıklama yapmamıştır. Yeterli bir hazırlık içinde olmadıkları görülmüştür.

Öte yandan; tasarıyla Madencilik Kanununda yapılan değişiklikler çerçevesinde çalışanların mali imkanlarının artırılması yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Ancak yapılan bu düzenlemelerin sektör üzerindeki etkileri, kamu şirketlerine bu hak tanınırken yapılan düzenleme esnasında düşünülmemiş, sorunlar ortaya çıktıktan ve ciddi istihdam kayıpları yaşandıktan sonra, onlar için destek yaklaşık 10 ay sonra gündeme getirilmiştir.

Bir başka örnek; yurt dışı yaşayan vatandaşlarımız için bedelli askerlik bedeli 5112 Avrodan önce 10 bin avroya yükseltilmiş, sonra 6 bin avroya düşürülmüş, şimdi de 1000 avroya düşürülmektedir.

Tasarı ciddi adaletsizlikleri bünyesinde barındırmaktadır. Örneğin, asgari ücret artışının Bağ-Kur esnaf ve çiftçilere getirdiği prim yükünün bir kısmının devlet tarafından paylaşılmasına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. MHP olarak verdiğimiz önerge AKP ve Hükümet tarafından reddedilmiştir.

Tasarıda bazı maddelerde Anayasaya aykırılıklar bulunmaktadır. Örneğin, linyit ve taşkömürü çıkaran özel şirketlerin desteklenmesine ilişkin maddeyle sınırları belli olmayan şekilde Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Bu haliyle Bakanlar Kuruluna sınırsız yetki verilmesi Anayasa'ya aykırıdır. Ancak bu konudaki uyarılarımız komisyonunda dikkate alınmamıştır. Ayrıca, Sayıştay'la ilgili düzenleme Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılamaktan çok uzak olup apaçık Anayasaya aykırı bir düzenlemedir.

Tasarılar iyi çalışılmadan Meclise gönderilmektedir. AKP grubundan bir milletvekilinin de ifade ettiği gibi işler "el yordamıyla" yapılmaktadır. Daha görüşmeler başlamadan önce veya görüşmeler esnasında Hükümet tarafından birçok önerge gündeme getirilmektedir. Hükümet birkaç gün önce gönderdiği tasarıyı Komisyonunda değiştirmektedir. Diğer tasarı ve tekliflerde olduğu gibi bunlarda da gerekçeler son derece yetersizdir. Hiçbir değer ifade etmemektedir. Bütün ikazlarımıza rağmen bu konuda olumlu bir gelişme sağlanamamıştır.

TASARININ MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Tasarının 1. maddesiyle yurtdışında yaşayan vatandaşlardan belli kriterleri taşıyanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları için ödemeleri gereken 6.000 Avro veya karşılığı yabancı ülke parası tutarındaki bedelin 1.000 Avro veya karşılığı yabancı ülke parasına düşürülmesi öngörülmüştür. Yurt dışında doğup büyüyen ve kanuni rüşt yaşından önce kendi isteği dışında anne ve babasıyla birlikte yurt dışına giden ve uzunca süredir yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için askerlik bedeli sıfır olarak tespit edilebilir. Ancak kapsamın çok fazla genişletilerek daha önce 10 bin Avro olarak dahi uygulanan bu bedelin

1000 Avroya düşürülmesi adaletsizlik olarak görülmektedir. Hükümet bunu yurt dışındaki vatandaşlarımızı T.C. vatandaşlığında tutmak için yaptıklarını ifade etmektedir. Bu ülkemiz açısından son derece rencide edici bir durumdur. Türkiye'yi uluslararası arenada çok iyi bir yere getirdiklerini iddia edenlerin bu tür bir itirafı çok manidardır. Önergeyle kapsamın genişletilmesinden Dışişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının kurumsal olarak haberinin olmadığı görüşmeler esnasında anlaşılmıştır.

Tasarının 2. maddesiyle 6 bin Avro üzerinden ödemeye başlayanlara, bedelin 1000 Avroya düşürülmesi sonucu herhangi bir geri ödeme yapılmaması düzenlenmektedir. Bu devlete güveni sarsıcı ve adaleti zedeleyici bir düzenlemedir. Fazla ödeme yapanlara geri ödeme yapılmalıdır.

Tasarının 5. maddesinde; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi ve 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıktaki 28, 29 ve 30'uncu hizmet yıllarını dolduran personelden, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunanlara ayrıca hizmet yılı esas alınarak artırılmış ikramiye ödenmesi düzenlenmektedir. Bu maddeyle albay rütbesindeki subaylarımızın erken emekliliği teşvik edilmektedir. Maddedeki düzenleme konuyu yapısal olarak çözecek unsurlar taşımamaktadır. Oysa sorun yapısalıdır. AKP hükümetleri döneminde daha önce de benzer uygulama yapılmıştır ama sorun giderilmemiştir. Bu düzenlemeden sonra da benzer ihtiyaç birkaç yıl içinde yine doğacaktır. Burada ciddi bir kaynak israfı vardır. Bu madde bu kaynak israfının sona erdirilmesine yönelik bir hüküm içermemektedir.

Tasarının 6. maddesiyle; yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren özel sektör işletmelerinde, 4857 sayılı İş Kanununda yapılan değişiklikler çerçevesinde; fazla çalışma ücretleri ile yıllık izinlerin artırılması, çalışma süresinin düşürülmesi ve 3213 sayılı Maden Kanununa eklenen ek 9 uncu madde ile yeraltı madenlerinde çalışanların ücretinin asgari ücretin iki katından az olmama şartı getirilmesi nedeniyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi öngörülmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri gerek özel sektör işletmelerinin desteklenmesine gerekse daha önce yapılan düzenlemeyle kamu işletmelerinin desteklenmesine ilişkin mali yükler, ortaya çıkan üretim ve istihdam artışı gibi konulara ilişkin yeterli açıklama yapamamışlardır. Bürokratların da konuya hâkim olmadığı görülmüştür.

Orada elde ettiğimiz veriler ışığında bizim tarafımızdan ortaya konulan bir hesap verilmek istenen desteklerdeki çarpıklığı gözler önüne sermektedir. Şöyle ki, mevcut haliyle kamu işletmelerinde bir ton üretim için 17 TL destek sağlanırken özel sektör işletmelerine bir ton üretim için 95,5 TL destek verileceği tespit edilmiştir. Bu durum aşırı bir kamu kaynağının kullanılacağı anlamına gelmektedir. Ayrıca, destek miktarının alt ve üst sınırları ile ödemeye ilişkin kriterlerin belli olmaması, burada Bakanlar Kuruluna sınırsız bir yetki verilmesi Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir.

Tasarının 17. maddesinde ise; 2016 yılı için belirlenen asgari ücret artışı dolayısıyla oluşan ek maliyetin karşılanması maksadıyla; prim ödeme gün sayısının 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, belli şartlar altında işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilmesi öngörülmektedir.

Maddenin önergeyle değiştirilmeyen ilk halinde sadece yeni asgari ücret üzerinden beyan edenlere destek verilmekte, onun üzerinde beyanı olanlara destek verilmemekte idi. Bu durum dürüst mükellefleri cezalandırıcı mahiyettedir. Şöyle ki, Türkiye'de ücreti düşük gösterme şeklinde yaygın bir kayıt dışılık olduğu bilinmektedir. Bu durumda gerçek ücreti beyan eden firmaların desteklenmemesi, düşük ücret gösteren firmaların desteklenmesi gibi bir sonuç doğacaktır. Eleştirilerimiz sonrasında desteklenmeye esas aylık ücret tutarı 2.550 TL'ye yükseltilmiştir. Aslında bütün ücretlilerin kapsanması gerekirdi. Ancak geline seviye maddenin ilk haline göre tatminkârdır. Ancak burada esas adaletsizlik, esnaf ve çiftçi Bağ-

Kur'luların yükünü hafifletici bir şey yapılmamasıdır. Düşük gelire sahip bu kesimin de yükünün bir kısmının Hazine tarafından üstlenilmesi hem adalet, hem de iktisadi bir zorunluluktur. Bu konuya ilişkin MHP olarak verdiğimiz önerge Hükümetin katılmaması üzerine AKP grubu tarafından reddedilmiştir.

Tasarının 19.maddesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine eklenen 4. fıkra ile kamu payı %50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin yanı sıra bunların iştirakleri ve bağlı ortaklıklarının denetiminin de bağımsız denetim raporları çerçevesinde yapılması amacıyla değiştirilmiştir. Sayıştay'ın denetim yapmak yerine, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunması AKP Hükümetinin Sayıştay'ı susturma girişimlerinin ve yaptığı darbe planlarının devamıdır. Bu karar daha önce de Anayasa Mahkemesinden dönmüştür. Şimdi yeniden bu hususta ısrar edilmekte ve bu şirketler Sayıştay denetiminden kaçırılmaktadır.

Daha önce MHP olarak destek verdiğimiz 6085 sayılı Sayıştay Kanunu 19 Aralık 2010 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak, Sayıştay daha bu Kanuna göre yaptığı 2011 yılı denetimleri tamamlamadan 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Torba Kanun'la, Sayıştay, işlevsiz ve etkisiz hâle getirilmeye yönelik bir operasyona maruz kalmıştır. 6353 sayılı Torba Kanunla, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Denetimin genel esasları" başlıklı 35'inci maddesinde yapılan değişiklik sonucu Sayıştay'ın bağımsız ve tarafsızlığı ortadan kaldırılmış, Sayıştay denetimi göstermelik bir hâle dönüştürülmüştür. Denetim yapılarının içeriği sınırlanarak denetlenen idarelerin uygun görmediği bir denetim raporu düzenlenmesi imkânsız hâle getirilmiştir. Böylece Sayıştay bağımsız dış denetim kurumu olmaktan çıkarılmış, âdeta bakanlık, hatta denetlenen kurumun denetim birimi konumuna sokulmuştur.

4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun, 6085 sayılı Sayıştay Kanununda değişiklik yapan hükümlerinin önemli bir kısmı, Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinin 27/12/2012 tarih ve 2012/102 Esas Sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Bu maddeyle getirilen ve Sayıştay'a darbenin devamı niteliğindeki bu düzenleme, daha önce 12.7.2013 tarihli ve 6495 sayılı Torba Kanunun 73. Maddesinin (cc) fıkrasıyla değiştirilmiş, ancak Anayasa Mahkemesinin 2013/114 Esas, 2014/184 Karar sayılı kararıyla "Sayıştay'ın kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin denetim yetkisini ortadan kaldırdığı, dolayısıyla yasama organının yürütmenin bütçe ile ilgili işlemlerini kanunlara uygun bir şekilde yürütüp yürütmediğini denetleme imkânını sınırlayarak demokratik devlet ilkesine zarar verdiği" gerekçesiyle iptal etmiştir. İşte getirilen bu maddeyle bu durum yeniden kanunlaştırılmak istenmektedir.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı 1/414 esas numaralı Kanun Tasarısına muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Erhan Usta
Samsun

Mehmet Günal
Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ASKERLİK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 10- Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı bulundukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığına da kazanmış olmak.

b) Başvurusu sırasında bulunulan yaştan en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak.”

MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizli askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 10 uncu maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez.”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ASKERLİK KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı bulundukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.”

MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “400”, “350” ve “300” ibareleri sırasıyla “1.172”, “1.040” ve “910” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosunun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6.a) Nüfus cüzdanları	8
b) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
c) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
d) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	50”

MADDE 5- 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kıbrıs’a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “800”, “700” ve “600” ibareleri sırasıyla “2.344”, “2.080” ve “1.820” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa bağlı “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6.a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
b) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	50”

MADDE 4 - 210 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – 31/12/2016 tarihine kadar nüfus cüzdanlarından 8 TL değerli kâğıt bedeli alınır ve bu bedelin tespiti Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılmaya devam edilir.”

MADDE 5- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- Bu Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi olmak kaydıyla, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta;

a) 30 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı,

b) 29 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

c) 28 inci fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 16 katı,

herhangi bir vergiye tabi olmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından emekli ikramiyesi olarak ayrıca ödenerek 50 nci maddenin (a) bendine göre 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Bunlardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla bir üst rütbeye terfi ettirilenler hakkında talepleri halinde emeklilik işlemi uygulanmaz. Fiili hizmet sürelerinin hesaplanmasında, 14 üncü ve 109 uncu maddeler gereğince subay nasbedilenler ile Harp Okulu öğrenim süresinden yıl olarak fazla okuyarak fakülte ve yüksekokulları bitirenler işlem gördükleri emsali harp okulu mezunları ile birlikte değerlendirilmeye tabi tutulur.

Bu durumdaki personel, istediği sürece ve azami emsallerinin 31 inci fiili hizmet yılını tamamladıkları yılın 30 Ağustos tarihine kadar, emekliye ayrıldıkları rütbe ve kıdem üzerinden 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununa göre hesaplanacak aidat her ay düzenli olarak kendisi tarafından ödenmek kaydıyla Ordu Yardımlaşma Kurumu üyeliklerini devam ettirebilir.”

MADDE 6- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerine, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanma süresi Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 143 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “teğmen rütbesinin birinci kademe brüt aylığının” ibaresi, (b) bendinde yer alan “teğmen rütbesi 1 inci kademe brüt aylığının” ibaresi ve (c) bendinde yer alan “teğmen rütbesi 1’inci kademe brüt aylığının” ibaresi ile (e) bendinde yer alan “teğmen rütbesinin 1 inci kademe brüt aylığının” ibaresi “6.528 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarın” şeklinde değiştirilmiştir.

b) Birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “bu Kanuna ekli EK-VIII/A sayılı Cetvele göre hesaplanacak astsubay çavuş rütbesinin 1 inci kademe brüt aylığının” ibaresi ile ikinci fıkrasında yer alan “bu Kanuna ekli EK-VIII/A sayılı Cetvele göre hesaplanacak astsubay çavuş rütbesinin birinci kademe brüt aylığının” ibaresi “2.680 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarın” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 55 inci maddesinin ikinci fıkrasının başına “Yeni bir düzenleme yapıluncaya kadar,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik imza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili

MADDE 7- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla uzaktan güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 9- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri,”

MADDE 10- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

MADDE 11- 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 8- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartını, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen kişiye özgü verileri,”

MADDE 9- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.”

“(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

MADDE 10- 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakatı ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilinceye kadar geçerli olmak üzere, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakatı ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilinceye kadar geçerli olmak üzere, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 14- 5490 sayılı Kanunun 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bunların saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 15- 5490 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 13- 5490 sayılı Kanunun 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bunların saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi” ibaresi “Herhangi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 5490 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası idarî para cezası, yurt içinde mülki idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 17- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.”

MADDE 18- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 5490 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası idarî para cezası, yurt içinde mülki idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 15- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.”

MADDE 16- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) Nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması 31/12/2016 tarihine kadar aşağıdaki usul ve esaslara göre yapılır.

a) Nüfus cüzdanları, Bakanlıkça tespit edilen şekil, ebat ve örneğe uygun olarak Maliye Bakanlığınca bastırılır ve nüfus müdürlüklerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhasebe yetkililerine, dış temsilciliklerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir.

b) Muhasebe yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı göz önünde tutularak, kadın ve erkek nüfus cüzdanlarının her biri için en fazla üçerbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçerbin adetlik partiler halinde peşin

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

para karşılığında verilir. Doğum bildirimlerinin kanunî süresi içinde yapılması halinde düzenlenecek nüfus cüzdanlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz. Hatalı yazım nedeniyle iade edilen nüfus cüzdanları değerli kâğıt bedelinden düşülür.

c) Nüfus cüzdanı, yurt içinde ilçe nüfus müdürlüklerince ve yurt dışında dış temsilciliklerce kişilerin kendilerine, ergin olmayanların veli, vasi veya resmî vekillik belgesi ibraz edenler ile bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen, beyanla yükümlü kişilere Bakanlıkça tespit edilecek usûller çerçevesinde verilir.

ç) Genel Müdürlük ile başkonsolosluklar, nüfus cüzdanı bedeli açısından 2489 sayılı Kanun hükümlerine tabi değildir.”

MADDE 17- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 68- (1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

(2) Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bu-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

lunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi Hazine katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2016 yılı için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden Hazinece karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

(3) İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2016 yılına ilişkin olarak, aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedikleri veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hallerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır.

(4) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki bildirimler esas alınır. 2015 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2015 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

(5) Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin Hazinece karşılanacak tutardan az olması halinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(6) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükmüne bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendinde belirtilen 85 TL günlük kazanç iki kat olarak ve 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50 sini geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

(7) Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

(8) 4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

(9) 2016 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemlerine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 19- 15/3/2007 tarihli ve 5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 1 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yirmisine kadar (yirmisi dahil)” ibaresi “onbeşine kadar

MADDE 18- 15/3/2007 tarihli ve 5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “yedi gün” ibaresi “beş gün”, “yedinci günün” ibaresi

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(onbeşi dahil)” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “Gümrük idareleri” ibaresi “Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri” şeklinde ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(9) Maliye Bakanı, malî tatil uygulaması nedeniyle süre verilecek iş ve işlemlerin kapsamını belirlemeye, malî tatil kapsamını vergi türleri veya beyanname ve bildirimler itibarıyla sınırlamaya ve malî tatil uygulamasının usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 20- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlere ilişkin ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştaya gönderilir. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

MADDE 21- 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun geçici 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) 1/1/2021 tarihine kadar, Hâzinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“beşinci günün” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “Gümrük idareleri” ibaresi “Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi, şans oyunları vergisi ile gümrük idareleri” şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan “son gününden itibaren üçüncü günün” ibaresi “son gününü izleyen günün” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Kamu payı %50’den az olan ve Borsa İstanbul’da işlem gören şirketler ile bunların iştirakleri ve bağılı ortaklıklarının denetimi, ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen ve Sayıştaya gönderilecek bağımsız denetim raporları esas alınarak yapılır. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunar.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler, gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından kiraya verilir. Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde taşınmazın maliki kuruluş tarafından yapılır. Bu maddenin uygulamasına ve kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 22- 6111 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2015” ibaresi “31/12/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “onaltı yaşından büyükler için belirlenen asgari ücret brüt tutarının” ibaresi “15.330 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarın” şeklinde ve beşinci fıkrasında yer alan “onaltı yaşından büyükler için uygulanmakta olan brüt asgari ücret tutarının” ibaresi “15.330 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarın” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2015” ibaresi “30/6/2016” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Millî Eğitim Bakanlığına ilişkin bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 26- Bu Kanunun;

a) 3 üncü ve 5 inci maddeleri yayımını izleyen ayın birinde,

b) 6 ncı maddesi yayımını izleyen ayın onbeşinde,

c) 7 nci, 21 inci, 22 nci, 23 üncü ve 24 üncü maddeleri 1/1/2016 tarihinde,

ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 27- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 6 ve 17 nci maddeleri 1/1/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı V.

M. Şimşek

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
EÖH	Öğretmen	(1-9)	12.500	12.500
TOPLAM			12.500	12.500

